

LA MONDO 世界

SENDEPENDA ORGANO DE ESPERANTO-MOVADO EN ĈINIO - MONATA - ILUSTRITA

Tria Jaro N-ro 6-7
Jun-Jul, 1935.

Adreso Redakcia k. Administracia: P. O. Box 232, Shanghai, Ĉinio.
上海郵局信箱二二三號
Jarabono: Kvin Respond-kuponoj por Eksterlando.
每月一期, 大洋五分; 全年五角; 郵費在內。

第三年 第六·七號
一九三五年 七月

關於協會設置代理員的問題

建平

一個 SEL-ano 的私見

1889 柴門霍夫寫給一位同志這樣一封信

「你的來信署名為『esp-o』這語言的最熱心的朋友中的一個!」我確實記得,我時常接到你的來信詢問運動的進行;但是你從沒有來信告訴我自已為世界語運動做了些什麼。是以自稱世運的熱心朋友的,並非那些老是在問的人,而是為擴大運動而工作的人。與其每個月來問我「做了些什麼」,你應該在每月底問問自己:「上個月我為世界語運動做了些什麼?」

讀了這封信應該臉紅的,大概不單是我筆者一人吧。在特別講究面子的中國人看來,這封信是頗為嚴厲的了,實則在 Serioza 的外國人,不過稍帶責備之意罷了。

然而,在中國,就是每月月底寫一封信問問的人,恐未必多,所以,照我想,在中國,這些人應該列入「熱心朋友」中去的。

我們拿協會 (SEL) 來說吧,幾百會員中「熱心」的似乎不很多。原因在那里呢?我想,如果把責任一古腦兒推到會員身上是不公平的,一半在乎協會本身的不健全。有許多同志加入,當時確實很「熱心」的,可是後來就冷下去了。你說他不做事嗎,協會又何曾付過什麼具體的事要他做?他願意做點事,但是他無法幫忙,只有站在旁邊瞧,有空寫封信來問問。

那麼有什麼法子好想想?法子是有的一個的,那就是:協會要在國內各地設置代理員。代理員一方面和各該地會員取得密切連絡,另一方面又須和協會取得密切連絡。只有這樣,SEL 的輪子,才能以全體會員的力量推向前去!

協會設置代理員的事,已在進行。為使各同志明白代理員的意義起見,我把個人對於代理員的見解以協會會員的資格來和大家談談,並且希望協會執委及各地同志指教。因為協會不但是要設置代理員,並且要使得每一個會員澈底的明白代理員的意義和它的工作方式,否則得不到實際的效果的。

第一,我們要明白:代理員是協會和各地

同志之間的橋樑。有了這架橋樑,協會才能有計劃地教育各地無數會員成為中國世運的工作者,而各地會員才能團集在協會的週圍來推進全中國的世界語運動。

第二,協會的設置代理員,乃是促成全國組織的第一步,是目前實現全國組織最切實可行的辦法。協會——代理員——各地會員之間如能取得經常的密切連絡,而能計劃地工作,協會就能一步一步地負起切實領導全國世運的任務來。

對於協會——代理員——會員之間的關係,照我個人意見,應該這樣規定:

(A) 協會——(一)要經常和各地代理員通信連絡,相互報告工作狀況;(二)接得各地代理員報告各該地運動現狀後,要仔細考慮各該地之情形,分別具體規定各地的工作計劃交代理員執行;(三)要隨時為各地會員盡力解決工作上的困難,隨時供給協會自身及別地同志的經驗;(四)協會的會報上要談組織問題,要歡迎會員發表對協會工作之意見,要討論如何做工作的問題(如「怎樣宣傳世界語」,「我教課的經驗」,「怎樣舉行座談會」,……),要把各地工作計劃進行的情形隨時摘要發表。

(B) 代理員——(一)和協會經常通信連絡,報告工作狀況;(二)和會員經常定期聚談,

關於 SEL-Paĝo 編者

上海世界語者協會,雖然成立不到三年,但在中國雖然是規模較大,成績較好的團體。對於協會的動靜,想必是大家都很關心的。這次協會同志交來了好幾篇文章,要求本刊來個 SEL-Paĝo,我們也樂得接受了。這些文章中缺少一篇有系統談協會成立迄今的經過的文章,而且在時間上也不許可請他們補寫,這是遺憾的事。這平同志那篇討論代理員問題的文章,雖是個人的意見,我們認為尤其值得注意的。

「世界上是中國同志的門戶,它願意為各地同志服務。我們的希望:本刊能多出幾個各地世運的特寫,各地世運的「地方版」。這一期是個開始,我們希望各地同志也來學一學協會的模樣。

最後我們希望這次協會特輯,對於協會工作的開展,能有一點助期。

報告協會近狀,討論該地工作之進行;(三)和會員研究 esp-o 並討論工作計劃,並促其實現。

(C) 會員——(一)協助代理員的工作,與代理員密切連絡;(二)為實現計劃而努力。

這個辦法行得通麼,歡迎大家來討論。

【注】各地可做的的工作極多,比方:介紹新會員,和國外通信,介紹「世界」定戶,開座談會,研究會,講習班,寫文章宣傳世界語,為世界語刊物寫稿,……計劃要具體,要有確定的數字,並要經代理員及該地會員同意,認為確實可行後,才能有效。計劃由各地會員規定,由代理員交協會認可亦可。

展望台

△ 長沙最近出版一十六開八冊,中世合刊的雜誌 La Germo, 五月創刊號內容:世界語原作為 Al legataro, En okazo de mondmitilo, 原作詩,蘇聯通信;中文有「怎樣獲得好的文體」,「夜暗」等。六月號亦已於六月一日出版。該刊上海中國世界語書店代售,每期定價五分,全年十二期五角。

△ 本刊三期「文學版」所載 Cleio Mara 原作之 Noktardo, 已由蘇聯同志譯成中文,載 La Germo 創刊號。天津上海均有人在把它翻譯。

△ 「時事類編」三卷九期中有「蒙明的反抗」一文,是由世界語「匈牙利文選」中譯出的,譯者為胡蘭同志。

△ 中文拉丁化研究會編印的「中國語寫法拉丁化——理論、原則、方案」一書已出版,定價二角五分,上海北四川路底內山書店代售。

△ 近數月來,北方的雜誌報紙上常常可以看到從世語翻譯出來的作品發表。如大公報「文藝副刊」及「國聞週報」有杜泰的詩品,華北日報的「每日文藝」中則有莫多杜泰……諸人的詩品;世界日報「藝界」中有兩首歐的諷方之歌,號今日報「文藝地帶」中則有索庸從 EKRELO 出版的冊子裏面譯出的一些小品等等發表。

△ 「世界語之光」中從各國 Bulteno 轉載的一些小品,原名 La Stelo Ridias (星兒笑了),經戈君及顏君先後譯出刊登在「北調」月刊及今日報的「文藝地帶」中。可見這些小品能夠引起大家的興趣。希望「世光」以後常常帶些這樣的新鮮有趣的材料才好。

△ 天津出版的「北調月刊」,為華北一部份青年作者所創辦,自五月一日出版之第五期起,大事革新,信譽日見增高。該刊對於英語,頗為重視,自四期起,即行盡量刊載「世運」文字,第五期內,更有心轉同志之「中國世界語者目前的任務」等文,對於(1)取得聯絡,(2)發展事業,(3)推廣英語,(4)請求實用語法,頗多具體意見。該文註明係向全國的同志們請教,希望同志們一體起見,把世運消息來向前傳達。凡我同志,當以一觀為快!該刊每期一期,全年一元,社址為天津河北路新大馬路安里五十五號。自本期起,改由該市「天津書局」總代售云。

△ 日本世界語文學研究會編譯的「現代日本文學選集」(Japana Antologio) 第一卷,將由 Literatura Mondo 出版,作為 1936 年 AELA 叢書之一。

△ 據 LINGVO-LIBRO 本年一誌, Literatura Mondo 年內將出版「意大利文選」(Itala Antologio) 及 Boccaccio 的「十日談」。又,補充文選亦將出版。

△ 日本神戶出版的 Maru 五月六號已運到(中國世界語書店有代售),內容有「進步的世界語者之組織與活動」、「民族語、國際語及世界語」、「LAREV 之語」等重要文字。

△ 尤利·巴基的 Sur la Sanga Tororo 新書已出版,據開條 Viktimoj 的標語。

△ Maru 編印的「國際通信」第一件,即將出版。三十頁,世和對譯,定價十二錢。

△ 周莊群等編的「現代中文世界」上卷,目下在排印中。預計九月中旬出版,現已開始預約。預約處為上海南京路二一〇九號滬光出版社。定價三元五角,預約特價二元。掛號寄費在內。樣張索閱即寄。

AI SAT, Parizo—Ni ĵus legis kun surprizo vian cirkuleron, en kiu vi, niaj estimataj k-doĵ "avertas" nin pro la nerecozo al viaj libroj. Tio tre mirigis nin. Ni ja recenzis ĝis nun ĉiujn ricevitajn librojn, kiuj sendis ĉiele al ni kiu ajn. El la kvar libroj nomitaj en via cirkulero ni ricevis nur du, nome: Petro k Skizo pri filozofio de la homa digno. Ties recenzojn bonvolu vidi oktobran n-roon (1934) de LM. La aliajn du librojn ni ne recenzis nur dank' al via ŝparemo, tamen ilin ni kun plezuro recenzos, nur se vi honorigos nin per via afabla donaco.

LA MONDO

UNU TAGO EN SEL

Dimanĉa mateno. En modeste tamen sufiĉe bonorle meblita ĉambro, oficejo de SEL (Sanhaja Esperantista Ligo), estas plene da homoj, kiuj anstataŭ ripoze pasigi sian libertempou, venas al sia grupo por iom labori aŭ studi la lingvon. Jen ĉirkaŭ la longa tablo sidas 10 studrondanoj, kiuj studinte "Kion Rakontas la Amikoj de Peĉjo" k "Malsato en Rika Rikolto", komencas hodiaŭ studi la libron "La Unua de Majo". La rondon estras k-do Ŝiĉjo, juna k aktiva esp-isto, kiu do havas la ambicion pli efike plialtigi la lingvan nivelon de la rondanoj per serioza studado. Kaj efektive ili studas kun granda atento, ne preterlasante ajnan studindan punkton, eĉ la plej bagatelan. —Kial adverbo ĉi tie? Ŝajnas ke, adjektivo estas pli konvena. —Ĉu ne estas plibone tiel formi la frazon. . . ? —Jes, anstataŭ salajr-malaltigo oni povas uzi la vorton salajroredukto. —Tio estas eŭropana esprimmaniero, al kiu ni ĉinoj ne kutimiĝas. Jen kiel vigle iras la studkunveno. Kaj ĉar en la proksima angulo, ĉe la skribtablo kunsidas la Eduka Komitato, kies laŭta diskutado iom ĝenas la studrondanojn, devas ili de tempo al tempo per "Ŝi Ŝi" atentigi la komitatanojn. Jen venas k-do Ŝ. belulo, eduka komitatano. —Bonan matenon, nia belulo. Kial vi tiel malfruigas? Jam ne restas sidloko por vi, do staru tie k kunsidu. —Jes, kunsidi stare estu puno al via malfruigo.

Do ĉiuj eldukmitatanoj ĉeestas, detale diskutas kiel aranĝi novan kurson. —Ni devas mem kompili kursolibron, konvenan al nia mema kondiĉo, ĉar nek Fundamenta Ligo de T. Sasaki, nek la Petro estas taŭga laŭ nia sperto. —Krom kursogvidanto, ni havu helpanton, kiu pli intime kontaktiĝu kun la kursanoj k ĉiel helpu ilin dum ilia lernado. —Sed gravas ankaŭ la propagando, la varbado! Miaopinie, krom anonci k peti publikigi informon al ĵurnaloj—tiuj rektaj varbmetodoj, ni havu metodon serpentuman—provu sendi artikolojn por-k per-esp-ajn al Sun Paŭ, k tio certe estas pli efika ol nuraj anoncoj. Jen kiel serioze traktas SEL la kurs-aranĝon.

Dimanĉo, vstre labora tago por SEL-aktivuloj! Po-ttagmeze, denove kunveno—kunveno de laborantaro. En SEL, nun estas aparta respondeca k-do al komitato al ĉiu aparta laboro, ekz., respondeculoj por studrondo, teo-kunsido, murgazeto, buleteno, biblioteko, arkivo ktp., k komitatoj por educo, ekspozicio, k kompilado de ĵetlibro. Ĉiuj respondecaj k-doj raportas

sian pasintan laboron k planon, k poste estas vigla diskutado pri diversaj laboroj. Ĉe la kunsido estas unuanime akceptita la propono starigi Virinan Fakon, por unuflanke vigligi nian movadon inter virinaro k aliflanke vigligi niajn membrinojn en nia movado. Oni fermas la kunsidon je la 5-a, sed la tago en SEL ankoraŭ ne estas finita. Ankoraŭ vespere ni havas kunsidon—kunsido amuza k instrua, t. e. teokunsido.

Je la 7-a horo la kunsido partoprenata de 22 personoj komenciĝas, k ĝi iras vigle ĝis la fino. Ĉar tiu tago estas ĝuste la datreveno de la morto de Zamenhof, k-do Jo faras paroladon pri la pac-amo de la majstro, k konklude li parolas, ke "ne povas esti mondpaĉo dum ekzistas sangivada imperiismo!". Krome ni havas paroladojn de k-do J. Wei pri "impresoj el la ekskurso" k "esp-movado en Pejpingo", sed la plej interesa parolado ŝajne estas tiu de k-do Chow, kiu parolas pri Anamio, lanlo pri kiu ni konas ege malmulte. Lia parolado sufiĉe reliefe ilustras la ĝeneralan staton de tiu kolonio sub

Franca imperiismo, kvankam li neniam estis en tiu lando k akiris la materialojn nur per korespondado. Ni guas multe la belan kantadon de kelkaj k-do. Plej multe k plej bone kantas la longa knabo k-do C. li kantas la kantojn "Stormo en Janes Rivero" (kanto de ŝargistoj), "Poniroj" k "Vino" tiel forte k kuraĝe, ke la aŭskultantoj estas profunde inspiritaj. Fine ni havas la ludon "Retrovi la Perditan" gvidatan de k-do Fan. En la frazo "Mi . . . vin", oni retrovu la perditan vorton, do bruas vicoj da frazoj: "Mi batas vin", "Mi amas vin", "Mi manĝos vin" . . . Kaj plej laste aŭdiĝas la frazo "Mi aŭskultas vin", ĝentilvoĉe eldirata de s-ano Elleder, malnova sovetia esp-isto, kiu jam 10 jarojn ne parolis esp-e, k hodiaŭ vere "retrovas" sian "perditan" amatan lingvon. Petite de la ĉeestantoj, s-ano Elleder promesis, ke li parolu iom pri sia patrolando la venontan fojon. Lia promeso sekvigas grandan aplaudon de la ĉeestantoj, k nia kunsido fermiĝas en ĝojoplena atmosfero.

SEL-ano

SEL三部曲

常常聽見不少的人這樣說：「我學了世界語找不到實習和實用的機會，因此進步很慢，甚至無形中就停止了」。是的，這話我們很同情，而且也是一部份吾語同志中途輟學的確實原因。牠更給了熱心從事于世界語運動的人們一個指示：即是在世界語還沒有得到多數民衆們的應用的中國，我們首先得自動地創造出實習和實用的機會，對已經開始學習的同志增強他們的前進力；對未學的人們使他們對世界語感到興趣對世界語有所認識，進一步成爲吾語同志。這實在是世界語運動上的基本工作，牠們所表現出來的組織，就像茶話會，研究會，展覽會，……等等。

這兒我們將SEL的茶話會，研究會，展覽會向「世界」的讀者們談談。

(1)茶話會 這是一個有茶有話的會，是以興趣爲中心的。嘴裏有吃的，耳朵有聽的，眼睛還有看的。現在經常在每個月的第一個禮拜日晚上七點鐘到九點鐘舉行，每次開會前就輪流選定兩個同志：一個是主席，他是在開會的時候執行節目的(節目是預先排好的)，一個是值會，值會就要自己拿出一元或兩元來辦茶點。從前茶點是由每個出席茶話的人個別帶來的，隨後大家感到這方法不好，所以改爲現在這種辦法。在開會的時候每個人都可以自由地用世界語或中文講話，唱歌，表演，雙簧等等。不過用中文的很少，雖然有一部份初學同志們聽不大懂，也有人給他翻譯解釋的。這樣不僅是已經學過世界語的同志們得到莫大的幫助，就是還沒有開始學習世界語的朋友們也感到深刻的興趣。而且每次都有不少尚未學過世界語的朋友們隨着他們自己的學過世界語的朋友來出席茶話會。牠們是爲了不僅能够聽到美麗的世界語歌聲，而且還可以聽到從全世界不爲人們所注意的角落裏飛來的真實消息，這種消息是一些同志從世界語通信中得來的。

(2)研究會 這是提高中級程度以上的吾語同志底語言水準並以共同研究和討論爲中心的集會。本會的產生也是和茶話會一樣，是隨着SEL的成立而產生的。起初只是一些先進的吾語同志在那兒集團地研究翻譯，後來由SEL的習班造成了不少的新進同志以後，參加研究者也就漸漸地增多了。可是爲了向來缺乏嚴密的組織，出席者都是散漫得很，有時很多，有時却只有兩三人。可是從去年暑期後，研究會一時有了空前的活躍，而且在原有日班以外

，又新成立一個夜班，原因是：去年暑期中級班十多個學員，當中級班完結後，他們抱着繼續研究的意向，馬上就自動組織了一個研究會，爲了不和晚上的研究會時間衝突起見，就決定在每星期日晚上七時至九時舉行。原有的是在每星期日午后二時至四時，而且有的人還運着參加兩個研究會。後來看到夜班研究會比日班的來得熱烈活潑，更爲了集中精力起見，於是就把日班併入夜班。現在爲了實際發展這研究的重要機能起見，特別舉出了一位同志，專門負責該會組織的責任。現在進行狀態，大致同以前差不多，即是選讀一本書，作爲集團研究的對象，可是在時間上是由原來的晚上改爲每禮拜日上午九時至十一時了。據該會負責人談，他們希望並且要實行和國內各地同志團體及國外各語言研究會進行聯絡互相討論語言問題。

(3)展覽會 我想每個同志都知道展覽會在世運上是有切實的幫助。記得是去年吧，S縣的世界語學會開了一個展覽會，據說在兩天內去參觀的人有八九百之多，並且在那時立刻要求加入該會與該會講習班的人也不少。SEL于展覽會這件事，自來非常注視，並且特別成立了一個「世展籌委員」由三位委員負責。今年的第三次展覽會已決定在十月間舉行。兩星期前世展籌備委員會已向國外各團體發出大約七十封徵求材料啓事，并在「世界」登出啓事請求國內各團體同志協助。

各地的吾語同志們，請將你們收集得來可供展覽的書報，雜誌，畫片，以及有價值的通信等等，踴躍地備給SEL世展委員會用，展覽會閉幕後，我們定當原物歸還。 Ŝiĉjo

請加入

上海世界語者協會!

通信處：上海郵箱二七四號

請定閱

「北調」月刊!

天津「天津書局」總代售

Kurso de SEL

上海世界語者協會的講習班

中國世界語

重編書目 啓

現因第

送完，兼以

外匯低落

第四號書目

量改低。新

初出版，新

，準于七月

書目函索請

新書目未出!

如欲購書，

目。敝處自

辦理，特此

中國世界

世

文規十六條

等，爲贈送

語之最好禮

文字都有，

人編印，

日文本

英文本

德文本

其他各種

，如欲備齊(3

，可托敝處代

交件。

上海卡德爾

中國世界

世界語者

簡便兩用(1

既美觀 (2

既實用 (3

每札廿五枚，(1

外埠寄費

中國世界語書

PAROLAS ŜEL-AMIKOJ

一個「雙啞」世界語者的自白

Ankaŭ ne forgesu la proverbon "unueco donas la fortecon", tio signifas, ke ne atendu ke ĉiam la tiel nomataj gvidantoj (3 aŭ 4 personoj) laboru, sed de tempo al tempo skribu artikolojn por via gazeto, helpu fari la administran laboron, enpaki la gazetojn, skribi la adresojn, proponi bonajn ideojn al viaj gvidantoj, ktp. Ĉi tiu komuna laboro ĉe ŜEL funkcias sufiĉe bone.

Inter ĉinaj asocioj la plej bone funkcias, kvankam ne sufiĉe bone la Ŝanhaja Esperantista Ligo, kiu havas konstantan oficiston pagatan, arangas ofte kursojn, se ĝi estas pli prospera ol alia asocio, danko nur al tio ke la anoj estas iom pli konsciaj ol alie, ili pli bone komprenas la signifon de la proverbo "unueco donas la fortecon". Ĉiutage multaj el ili venas al oficejo peti laboron, eĉ tia okazo estas ofte ke la s-ano loĝanta malproksime hejmen portas la materialon kaj kiam ĝi estas finita li reportas la pretan laboron. Ĝis nun en Ŝanhajo estis organizitaj de ŜEL 2 esperanto-ekspozicioj, en la jaroj 1933/34. Ili okazigas ĉiudimanĉe teo-kunsidon sur kies programo estas kantoj, raportoj, muziko, konvencio, humorajo, k.c.

Hungara s-ano. Fedorĉak

Mi neniam trovis en alilokaj societoj kaj rondetoj tiom da esperantoparolantoj kiom ĉe ŜEL

Sovetia s-ano Elleder

我加入 ŜEL 是 1933 年的事，我開始學世界語還是 1922 年的事。在我們加入 ŜEL 以前，我是一個百分之百的 gizola esp-isto，什麼世界語團體也沒有加入過，並且連一個懂得 Esp-o 的朋友也沒有。也可以說，我是一個 esperantista kriptulo 一雙的啞的。最寬慰的說法，我是一個犯過“落地關”出了娘胎足足假死了十來個年頭的 esperantistido。所以沒有死去，那倒不是給產科醫師倒提了打過屁股的緣故。第一，那“一二八”時間 ŜEA 為日本帝國主義的炮火所轟毀的消息，第二，那第一次中國世界語展覽會所給我的印象，引導我到這個“世界”來呼吸，而不與世長辭了。

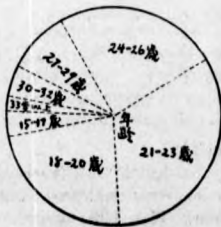
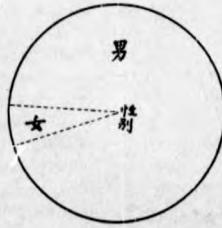
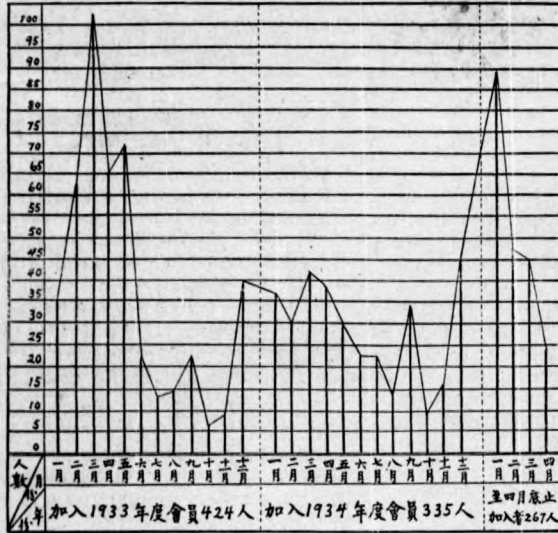
我記得在 ŜEL 第一次大會，即成立大會，會場上，講壇中間，綠帳底下，掛着一張 Zamenhof 的像。那偉大的人格安放在一架够小的鏡框里，除了前排的人，恐怕誰也看不清楚。可是，誰也不會感到這是對於我們的 majstro 底褻瀆，只是愈感動了我們的心靈，愈顯示了 esperantistaro 的精神。尤其是使我不忘的，許多初學世界語者那種熱情的流露。

第二次大會 ŜEL 給與我更大的啓示。我想，凡是出席過第二次大會的同志決不至於隨意拋棄世界語，隨意脫離世界語運動。我敢說，第二次大會奠定了 ŜEL 生存的基礎。大會情形，「世界」第一年第十一期有生動的記載，用不着我來描寫，也非我這支拙筆所能描寫。我想，每一個到會的同志一定和我一樣，留着歷

歷在目的印象罷。北平同志送來的一幅美麗的旗，各地同志的親切復信，Por esperanto por Libereco de Ĉinio 底標幟，給與我本英語的迎頭痛擊，……一切都在这个現實的世界里，一切都正視着這個現實的世界。

雖我躬與其盛地出席了兩次大會受到了極大的鼓勵，自己默默地許下了一個為世運動効微勞的心願，然而，我的世界語早已幾乎全部忘記了！所以當前的問題是：我將怎樣重行修習我的世界語？加入初級講習班罷，總算是讀過 FUNDAMENTO 一類書的人。加入中級班罷，自己覺得總得先預備一陣。加入函授罷，至少六個月，我可不耐煩。再來從頭溫我的自修課罷，那是我無法幹的事。我第一次利用一個暑假開始學我的 Esperanto 底時候，每天早上拿了自修書躺在藤椅上看詞語般看看唱唱。興味雖則很高，實際上可說等於沒有學過一樣。第二次我利用每天午飯之後，上班之前，無人攪擾的時間，按着書上的練習題一個個做完，方始算學了一程。這種功夫在近年的生活中是不許可的。於是我想硬幹一下。所謂硬幹不是想澈頭澈尾地去讀通 Fundamenta Krestomatio 或是 Originala verkaro。我只想定一份全文世界語的普通雜誌，不一定逐個生字都去檢字典那麼經常地看看。到協會抄得幾個地址，發信索取各種 Proverbumo 底結果，Juna Esperantista 的編者竟然向我提議，要我担任 TEJA (Tutmonda Esperantista Junulara Asocio) 的中國代理員，甚至我沒有去信的 UEA 也由 Robert Kreuz 署名來了一封帶給我 Kuragiĝo 的信。一個不能為中國世界語運動盡一份子責任的 esperantista kriptulo 要他來參加國際的世運，並且被認為 vigla reprezentanto de nia lingvo en Shanghai。一方面使我自己不知道置身何地。另一方面，這又是怎樣的一種反映呢？

有一天，我剛正翻開一本書，預備開始閱讀的時間，我家三歲的小孩看見了，馬上向他的母親說：“爸又要 es-tas 了！”哈哈！我的世界語沒有學好，estas 却給我的兒子學去了。小孩子學語言真是得法。我們除了幾個稱呼而外，從沒有指定了一件件事物的名稱教他，他却一件件都自己會說了。他的發音不準確，他有他自造的獨特的語言，我們並不去糾正他，反倒學他的舌，用他的話和他談話，然而他慢慢地自己修正了，說着和我們一樣的語言了。他的語言學老師不只是父母和他日常接觸的人，他從小販的叫賣聲中，無線電收音機的歌聲中，來豐富他的語言。我學的 Esp-o 如何呢？聽還不能，別提說 Step by step in Esperanto 的作者叫我們向不會講話的孩子，貓，狗說世界語，練習世界語，或是自己對着鏡中人會話，向鏡中傾說。這些方法雖也很好，然而所有錯誤的發音，錯誤的文法，錯誤的 esprimo 有誰來嗤笑我，指摘我，或糾正我呢？雖則遠居在東方，不能參加 universala kongreso。究屬我並不是魯濱孫般住在荒島上。我兒子那一聲頂可愛頂甜蜜的“ES-TAS”喚醒了我，叫我在 esperantistaro 中間去修全我的 Esperanto。這樣，我纔在 1933 年底偷偷地換進了 ŜEL 的茶話會。從此，一次一次地參加，漸漸使我的耳朵能夠聽了，我的嘴也勉強能夠說了。自然在起初幾次我恨不得能有一件“隱身衣”儘讓我享受耳福，不必破我金口。現在，在茶話會中的樂趣比起自修時讀到 La Novaj vestoj de la Rego 的風趣正不相上下呢！ (Aran)

每月文選

VIVU LA UNEUCA FRONTO!

Al ĉiuj laboristaj esp-organizoj, laborulaj esp-istoj k amikoj de la proleta esp-movado en la mondo.

Vi ĉiuj spertas la terurojn de la mondekonomia krizo, kiu farigis konstanta, la senlaborecon, la mizeriĝon de la popolamasoj, la senesperecon¹ pri la morgaŭa tago.

Vi vidas, kiel ĉie la burĝaro, la reganta klaso, sentante la antaŭmortan konvulsion² de la putra k venena kapitalisma sistemo, furioze atakas la vivnivelon de la laboristoj, de kamparanoj, de laborantaj intelektuloj³. Vi observas, kiel la grandkapitalo per transdono de la regado al⁴ la faŝismo, al la plej malkaŝa k senindulga diktaturo de armita pugno dronigas en sango la plej bonajn filojn de laborula popolo, kiuj levigas por liberigi la laboristan klason, la koloniajn popolojn, la tutan homaron al la jugo de ekspluatado.

Vi scias, ke la faŝismo ne nur subpremas ĉiujn homajn rajtojn⁵, sed detruas ĉiujn kulturvalorojn de la homaro, la sciencan, artan, literaturon k fine haltigas la progreson de la tekniko k industrio, kiuj necesas por levi le vivnivelon de la homaro.

La plej nigra reakcio ekmarŝis. Ĉiuj progresaj kulturmovadoj estas sovaĝe persekutataj, inter ili nia proleta esp-movado unuavice. Malpermesoj, dom-tra-serĉoj⁶, konfiskoj, arestoj, torturoj⁷ k mortigoj al niaj k-doĵ—jen, kion spertas la laboristaj esperantistoj en la teroraj landoj, k kion spertos morgaŭ la laboristoj de aliaj landoj, se la faŝismo triumfos.

Febre ĉiulandaj imperialistoj sin armas. Minacas nova mondmilito, kiu je kosto de⁸ la laborula popolo devos prokrasti la pereon de la kapitalistoj k detruu la unuan, socialisman respublikon, la Sovet-Union.

Sed la proletaro levigis. Jam en ĉiuj anguloj de la mondo sonas la fanfaroj⁹ de la aktiva ŝturmatako¹⁰. Belgio, Francio, Aŭstrio, Usono, Hispanio estas simboloj¹¹ de lastatempaj okazaĵoj, kiuj flamas senvorte en ĉies koroj, kiuj entuziasmigas k levas la esperon.

K-doĵ en momento, kion la bataloj por la socialismo en ĉiuj kapitalistaj landoj kreskas je granda lavango¹², kiam niaj fratoj falas sur strik-postenoj k sur la barikadoj, ni proletaj esp-istoj ne povas stari flanke.¹³

Esp-o ebligas al ni¹⁴ starigi facilajn interligojn inter la laboristoj de diversaj landoj. Interligojn la laborista klaso bezonas hodiaŭ pli ol kiam ajn!

Rigardu la burĝan, "neŭtralan" esp-movadon, kiu rapide lernis lekadi la botojn de Hitler k Mussolini.¹⁵ Ĝi aplikas esp-on po-faŝismo k ŝovinisma propagando. Dum la universalaj kongresoj amike k unuece kunsidas la "demokratoj" kun la faŝistoj. Tiuj k aliaj ĉase pelas bandojn k polceon kontraŭ la laboristaj esperantistoj k helpas al la kapitalista regado. Ĉu ni toleru tion? Neniam.

Ni ĉiuj, laboristaj esp-istoj el diversaj organizoj, de diversaj tendencoj senprokraste devas servi nian potencon armilon, la internacian lingvon al la batalo kontraŭ faŝismo k imperialisma milito, al batalo por socialismo.

Vi scias, ke ĉiuj grandaj bataloj de la proletaro sukcese okazas sub la signo de unueca fronto, ĉar nur la unuigitaj fortoj de la laboruloj el ĉiuj landoj sukcesos faligi la malamikojn k perbatali¹⁶ la socialismon. Kaj ankaŭ ni, labo-

ristaj esp-istoj nur plene sukcesos plenumi niajn gravajn taskojn, kiam la unueca fronto ampleksos¹⁷ ĉiujn laborulajn esp-istojn k esp-organizojn.

Sed kiel efektiviĝi tion, demandas multaj, kiam al multaj, ne jam estas klara la ĝusta vojo de la klasbatalo, kiam diferencas ankoraŭ komprenoj pri taktiko, pri organizaj principoj—jes, tio nin ankoraŭ disigas, nin unuigas la komuna sorto, la komuna klasa intereso,¹⁸ la komuna arda deziro batali kontraŭ faŝismo k milito. Ni do konstruu sur la bazo de tio, kio unuigas nin ĉiujn!

IPE, Internacio de la Proleta Esperantistaro, la plej granda organizo de la laboristaj esperantistoj montras per brila ekzemplo,¹⁹ kiel oni efektiviĝas la unuecan fronton per ago, kiel oni sukcese servigas esp-on al²⁰ batalanta proletaro. IPE akceptas en siajn vicojn ĉiujn laborulajn esperantistojn de diversaj tendencoj. Fratece laboras en ĝi man' en mano la senpartiaj kamaradoj, socialistoj k.a. Unuigas ilin kontraŭfaŝisma klasbatalo, revolucia internacismo,

servigo de esp-o al sia klaso.

Per reto de proletaj esp-korespondfiloj kovrigas la mondo.²¹ Centoj da fabrikoj k oficejaj grupoj de diversaj landoj interkorespondadas per la helpo de la IPE-organizoj, interŝanĝas spertojn k materialojn. Laboristaj gazetoj utiligas la peresperantajn informojn, kiuj venas el aliaj landoj. Strikantoj k demonstracioj entuziasmigas pro salutoj k esprimoj de solidaro, ricevitaj per esp-o. Tiel kreskas novaj fortoj por plua batalo. (daŭrigota.)

「解題」目前國際 laborista esp-movado 上正開着「統一戰線」的時候，我們特別選出這篇 IPE 向世界 laboristaj esp-istoj 的 演說。這篇文章是值得細細來讀的。原文載 Sur Posteno 31 期。

「註釋」1. 絕望 2. 臨死的掙扎 3. 勤勞的知識份子 4. 以政權交給…… 5. 人權 6. 家宅搜查 7. 拷問 8. 花錢 9. 列隊 10. 衝鋒 11. 象徵 12. 大規模的 13. 揮手勞動 14. 強迫 15. 底層階級和沙利尼的靴子(原指他們的意見) 16. 戰取 17. 此處作 en-lavos 解，網羅(無遺)之意 18. 利益 19. 榜樣 20. 使 esp-o 服役於…… 21. 全世界透過了 esp 的通信網之意

關於隱喻 (metaforo)

Ne lasu hundojn en nian kunvenejon. 不要讓狗走進我們的會場。

Lia havas leonan koron. 他有獅子(似)的心(雄心)。

Mi legis sur lia mieno malkontenton. 在他的臉上我讀出(看出了)不滿。

上述的三句例句中，hundo 並非指通常的狗，leona 是為強調而說的，legis 是看出來的意思；這是可以容易理解的。這樣，許多單字除其原來的意義外，可以用於各種的意義。自然，要是其中並無若干相通之處，意義是會模糊，或是像猜謎一樣，使對方煞費苦心的。這樣，抓住了一些部份的共通點，把某一觀念用表達全然別一觀念的單字來表現的方法，叫做 metaforo (隱喻)。這個隱喻使用得巧妙，比了用普通的表現法，更可使人明白理解，或者能給人更強的印象。

下面再舉若干的例。
Sang-avida hundo Noske estas malamiko de la laboristoj. 渴血的狗 N. 是勞動者的敵人。
Azenoj! Porkoj! Eklaboru! Ĥuzi (蠢貨)! 豬鬃! 做工呀!
Tagoj rapide fluis. 日子急速地流去。
Sur politika sceno aperis bolŝevikoj. 多數黨人在政治舞台上出現了。
Sur ŝia vizaĝo mirego estis skribita. 她的臉上寫着驚奇。

Nuberoj kuras en la ĉielo. 雲片在天上奔馳
上面的幾條譯文，故意用了直譯，有些地方直譯得恰能傳神，有些地方在中國話中是需要用更不同一點的表現法的。

最初作為 metaforo 而表現的內容(意義)，時常因屢被使用而成為這字的固有的內容(意義)了。單字的意義之範圍因而擴大，或者成為 homonimo (同音異義字)。在這裏，存在着語言的生命，語言的發展。

Ĉirkaŭfrazo

在談及某事某物的場合，不直接使用表示這些事物的字眼，而以其觀念之特徵的要素來表達。

這種方法，叫做 ĉirkaŭ-frazo。
Ĉefurbo de Japanio = Tokio.
Aŭtoro de esperanto = Zamenhof.
Li oferis sian vivon al nia afero.
(註 在 esp-istoj 間，nia afero 即指世界語運動。)

擬人的說法，和擬人法

1. Akvo sin trovas en la potoj.
2. La vidaĵo donis al mi agrablon.
3. Tio min malĝojigas.
4. Ŝia vizaĝo perdis sian koron.

「水找着它自己」，「景物給我愉快」，「此事使我悲傷」，「她的臉瘦了她的」云云，似乎都不是普通的說法，因為水，景物，此事，臉等東西，似乎不會發出動作來及於他物的。然而，在 esp. 中這種說法是極普通的。

如果改寫成下面的樣子，東方人就容易理解了。

- 1'. Akvo estas en la potoj.
- 2'. Vidante la vidaĵon mi sentis agrablon.
- 3'. Mi malĝojas pro tio.
- 4'. Vidante ŝian vizaĝesprimon, mi eksciis ŝian koron.

但是這些還不能算真正的擬人法。doni 乃 kaŭzi 之意(第2句)；某物為 malĝojoj 的原因時，即某物 malĝojigi 某人(第3句)。可是 trovas 一事，沒有感覺的動物是做不來的；perdis 是叛變，告密等只有人才會做的事，所以第1句和第4句才是擬人法。擬人法的例子再舉幾個吧。是可以作為隱喻的一種來看的。

La rivereto murmuris kaj la vento flustras ĉe arboj.
Flavaj arbofolioj malĝojas adiaŭis al la branĉetoj.
Floretoj ekridetis sur herbejoj.
Aŭtunaj muzikistoj (秋蟲) havas gajan koncerton.
(索原譯自 Proleta Kurso de Esp. 第四卷)

A; Rzewski

EKZIL

rememoroj de antaŭmilita pola ekzilito el liaj travivaĵoj en Siberio kaj en aliaj landoj.

57 paĝoj. Prezo: 1.50 fr. fr.,
I respondkupono aŭ egalvaloro.
Aĉetebla ĉe
Socialista Esperanto Scioto
en Pollando, Warszawa, Marszałkowska 81 m 33.

給初學者

再談發音

——第三封信——

不相識的同志們：

在第二封「談發音」的信裏，還有不少地方沒有提到，今天我們再來談一回吧。

今天第一個問題要談的是 silabado (音節劃分法)，這可以分做四部分來講。

(I) 一般單字的 silabado ——

(1) 一個子音位於兩個母音之間的，跟後面的那個母音結合。比方：a-mo, pa-no, po-mo, bo-na, le-te-ro, li-te-ra-tu-ro。

(2) 兩個子音位於兩個母音之間的，前者跟前面的母音結合，後者跟後面的母音結合。比方：ce-a-ro, de-a-ro, do-r-a-o, lo-a-ga, pin-te-ma-o。

(3) 三個(或三個以上)子音位於兩母音之間，子音羣的兩端與母音靠得最近的兩個子音(比方 konstruo 中之 n 和 r) 則各跟最貼近的母音結合，此外的子音可以任意歸入前面或後面的音節裏去，在發音上沒有什麼關係的。比方：kna-truo (或 kon-struo), čam-br-o (遇到 br, bl, dr, fl, fr, gl, gr, gv, kv, tr, ... 等子音羣時，似以讓它們歸在一起來得自然些), lin-gi-o, mem-br-o, ko-na-ĉo, ko-m-preni。

(II) 帶着接頭語接尾語的單字的 silabado ——

(1) 接頭語要跟後面的語根分開。比方：malamiko (敵人) 要劃作(讀作) mal-ami-ko, 不作 ma-la-mi-ko, ekiri (開始走) 要讀作 ek-i-ri, 不作 e-ki-ri。

(2) 接尾語要跟前面的語根結合。比方：patrino (母親) 讀作 pa-tri-no, 不作 patr-ino; librejo (書店) 讀作 li-bre-jo, 不作 libre-ĵo[註一]。

(III) 幾種特殊的單字的 silabado ——

(1) 接頭語接尾語用作獨立語根的時候，要跟後邊的語尾或接尾語結合。比方：

Table with 3 columns: 接頭語, 接尾語, 語. Rows include examples like mala, disa, eksigi, disigi.

(2) 前置詞，本來副詞，相關詞，數詞後邊加語尾或接尾語的時候，Silabado 的辦法同上。比方(表中用斜體印刷的部份，是附加上去的語尾或接尾語)：

Table with 4 columns: 前置詞, 本來副詞, 相關詞, 數詞. Rows include examples like a-pu-de, kon-tra-ŭ, kro-me, pos-te, su-pe-ra, a-li-gi, e-l-igi, e-n-i-igi, ku-nu-lo, pe-ran-to, se-n-i-igi.

[註一]一切接尾語(除掉兩個例外)都以母音為第一個字，我們可以想像：這不是偶然，而是特地為了便於和語根結合，有意識地這樣做的。

(IV) 合成語的 silabado —— 幾個單字組成的合成語，首先把它分成一個個的單字，然後再按照上述單字的 silabado 法來劃分。比方：belarto (美術) 要讀作 bel-ar-to, 不可作 be-lar-to; gastama (好客) 要讀作 gast-a-ma, 不可作 gas-ta-ma。

上面所講的 silabado, 是種發音上的 silabado, 此外通常在一篇讀物的註釋中所用的劃分法, 乃是種「文法的劃法」與發音無關。比方：patrino 一字, 註釋者為使讀者理會此字係 patr-o 加接尾語而成, 所以劃做 patr-in-o, 並非叫你照他所劃的那樣去讀。不要誤會才好。

× × × 第二個問題要談的是句調(intonacio)。

關於音節的強弱(重音), 在上一封信裏已經交代過了。重音是一個個單字的調子, 但是在句子中, 也有句調(談話的調子)。談話時聲音的波浪式的上下升降便是所謂句調。

極簡單地說來, 句調可分做兩大類: 一是昇調(leviganta tono), 一是降調(falanta tono)。前者用圖解來說明便是: / 後者是 \ 為方便起見, 我們用 / 和 \ 這個符號來代表昇調, 用 / 和 \ 這個符號代表降調。

(1) 降調用在那些句子裏的呢?

(1) 完結了的(就是說, 後邊不是', ' 而是“.”的時候)敘述句。比方: Mi estas sana. \ Tio estas maŝino. \ Ĝi

討論世漢翻譯的一封信

同志：我已把你的 Kultura Vivo en Koreio 的譯文和原文對照校看了一遍，並且已把它調佈了一下。這里想和你討論翻譯這類生活通信上的問題，順便指出你幾個錯誤，想你總不以我為放慢的吧？

首先我想說一說我對於這類翻譯的意見：

第一：我們要儘可能地譯得自由，不拘于原文，只要能把內容忠實地傳達出來就是。因為這類通信總以發表在通俗的刊物上為宜，所以文字要求其通暢，而敘述要求其流利。有些世界語通信，文字寫得很不好而內容却很可以。有些是寫得太「外國派」，敘述的順序也與中國通常的不同。遇有這種情形時，我們可以在翻譯的過程中修飾它的文字，適當地改變它的順序，而太「外國派」的句法，絕不應該照字直譯，當把它譯得像一句中國話。極端一點說，我們甚至可完全不管它的原文而祇利用它的材料而加以重寫。而有些太長太囉嗦的地方，我們簡直可以略而不譯。像你那篇裏，我就劃去了很多。譬如開頭一句(En ĉiu senco Koreio estas ĉiam sekvanta la jam progresintajn kapitalismajna landojn.) 作為這篇文章的開頭是很不倫不類的，所以我乾脆把它劃去了。至於第二句(Precipe en kultura vivo Koreio estas tro mizerena.) 你譯作「尤其是任文化生活裏面，朝鮮是更其可憐的。」我以為太生硬。這里，因上句的劃去，「尤其」二字當然不要了，但光是塗去這二個字還不够。我改為「在文化上，朝鮮是很貧弱的。」你說可好？

第二：我們當顧到客觀的環境，有些字是須得以別的字來代替的。如 reakcia, 一字我杜撰地譯作了「反潮流」。其他 proletaro, striko, batalo 等字，聰明的譯者自會以恰當的代用字譯出來的。當然，這也得看我們所投的刊物而定。有時可馬虎些，有時却不得不審慎些。一篇刊物的長短，也得留意的。太長了得縮短些。預備投到文字水準較高的刊物去的，該譯得文字漂亮些。總之，你得把你的稿子弄得恰合那刊物的脾胃，那末「尊稿」自然不會被「恕不刊登」了。當然「恕不刊登」，在你不過拿

estas sole songo. \ La gajaj geknaboj promenas en la arbaro. \

(2) 完結了的命令句。比方：

Venu ĉi tien! \ Dio, savu min! \ Kuru, venigu la kuraciston! \

(3) 含有疑問詞(k起頭的那些相關詞: kiu, kio, kia, kies, kiel, kiam, kie, kiom, kial)的疑問句。比方：

Kio tio estas? \ Kien vi iras? \ Kial mi devas silenti? \ Pro kio vi venas? \ Kun kiu vi parolas? \ (疑問詞所在的地方要用力[註二])

(II) 什麼地方用昇調呢？

(4) 命令、疑問、敘述的中途(即尚未完成一句之處)。比方：

Venu ĉi tien, / kaj iru al li. \ Li amas min, / sed mi ne amas lin. \ (從整個句子看, 這種先昇後降的句調, 叫作昇降調 levig-falanta tono, 符號為 / \)

(5) 用Ĉu開始的疑問句。比方：

Ĉu vi laboras? / Ĉu la afero bone iras? /

(6) 幾個子句構成的句中, 在前邊的子句有時要讀昇調。比方：

[註二]不少同志往往把這些子句讀昇調, 如下述等5類混同, 這是很大的錯誤。這類以疑問詞為首的疑問句, 圖解起來如下式: / \ 這裏的 / 是表示句中的力點。

不到幾個錢的稿費，而對於世界語運動却是一個不小的損失！

第三：翻譯的時候我們最好能和最近的國際時事或國內的情形配合起來，那末叫讀者看了可以更感覺興味了。記得以前有人翻了篇美國經濟恐慌的通信。通信中有一段講美國資本家把牛奶倒到河裏，好讓牛奶不致因過剩而跌價。那位譯者杜加了一句「把牛奶倒到河裏，把牛奶變成了『牛奶河』」。那時正是中國文壇上對趙景深把英文的 milk way 誤譯為「牛奶路」作為嘲笑資料的時候。所以譯者杜加了「牛奶河」，很使讀者感到了一點幽默。雖然這是小節，却未始不可以作為我們例子。再如最近有人譯了篇講拉脫維亞少數民族問題的通信，他就把它與最近的德國與立陶宛間引起少數民族問題而引起的糾紛配合起來講是很聰明的辦法。而且這樣一來，似乎使那篇更有時間性(aktuala) 一些而編者先生也樂於採用了。(這一點我想也適用於由中文翻做世界語的通信中)

現在我想指出你的錯誤及不大妥當的譯文來了。我們知道 ja 這個字主要的用以強調語氣的，可不必一定譯作「實在」，或「確然」的。「實在」或「確然」雖也強調語氣的，可是 ja 還不強調到這種程度。例如：Mi ja manĝis. 相當於中國話的「我是吃過了」。feŝdaliama ideo 你譯作「封建制度的觀念」，我應改為「封建觀念」已夠了。ne volas lerni skribi k legi. 這里 lerni 底下並沒有 komo (,)，所以該是「不願意學習『寫與讀』」，據此點說：「不願意受教育」。你譯作「不願意學習，寫字以及讀書」顯然是把 lerni, skribi, legi 三字視作同等地位了。Sukcesi 這個字通常都譯作「成功」，但實際上它的意義要比「成功」廣泛得多。像你這篇文章裏「Sod ĝi ne tiel sukcesis flori.」譯為「可是他沒有開出了成功之花」是不大妥的。我改為：「可是他沒有開出什麼花來」。這樣，雖與原句字面不大符合，我相信原句的口氣是充分被傳達出來的。不是嗎？要是把 Mi sukcesis atingi la stacidomon ja la ĝusta tempo 或 Mi sukcesis edziniĝi ĝin 譯作「我成功在恰當的時候到了車站」或「我成功娶了她」

自世界語改

該書為自學良者，不論購備一本因印刷不致初版售再版早於每本仍售及及優待至八月底敝處郵購以在十本以上上海十

中國世一九

中國世再版

介紹一初學適用的你會說

該書內容，會求答，否認，答謝，年記，辦法，色本七十七角六分，樂子

中國

阿Q 二 精裝一元 平裝六角

Se li venos, / mi respondus. \ Diru al li, / ke li rapidu. \ Kiam mi estis infano, / mi ofte ploris. \ Mi ne scias, / kial ŝi ne venis. \ (從全句看,這是昇降調。)

(7)疑問詞用在重覆追問時。比方: Kiu? / Kio? /

(8)敘述句,命令句帶有疑問之意時。比方:

Ŝi estas ŝaĝa? / Mi iru? / Vi malsaniĝa? /

中國人讀書說話,似乎有太無調子的傾向,所以對於句調,應該特別留神。其實這種調子是極自然的,只要稍加練習,不難養成的。

x x x

最後,還有個問題,便是談話的段落。就是在什麼地方應該(或者可以)頓一頓,把氣息暫時中止一下,而在什麼地方應該一口氣說(念)下去的問題。往往這也是我們容易忽視的地方。

如果有人把Jam de longe ni sentis la ŭrgan bezonon havi ian plenan vortaron. 讀做 Jam de—longo ni—sentis la—ŭrgan bezonon—havi ian—plenan vortaron;聽的人必難理解會。所以這個段落頓性的問題,在談話讀書中,有着很大的作用的。

我們用「|」來代表最简短的段落,以「||」來代表較長的段落,而以「|||」來代表最長的段落。大體說來,「|」相當於標點中的「,」,「||」相當於「;」,而「|||」相當於「.」,但是如果以為凡「|」處都可稍頓,那是要上當的(見下)。

不是太可笑了嗎?有人在這種地方把 Sukoosis 譯成了副詞「成功地」,還是不妥的。在中國話里,似乎沒有這種說法。所以只能按照原句的語氣而用不同的譯法。如第一句譯為「我剛好趕到了車站」第二句則「我終於娶到了她」,但這也須看上下文而定。他如 fiaski, kuŝi, grafi 等字都不能照原意直譯,否則難免弄出笑話來的。我希望對 lingvo 有研究如 TIKO 同志者能經常在 La Mondo 上把這類字作一下「字眼研究」!

「在朝鮮併與日本之後」我改成了「在朝鮮被日本吞併之後」,我想我們是有權這樣改譯的。Starigi 與 fondi 等字,也不能一概譯成「成立」的,可以依語氣而譯作「設立」,「開設」,「開辦」或其他,以符中國的通常用法。被動的語氣倒不一定譯作被動的,如果用主動的已够明瞭的話。譬如「Mia artikolo estas aperigita」,通常說起來總是「我的文章發表了」,那麼幹嗎在翻譯的時候一定要「我的文章被發表了」呢?所以「教育法是被公佈了」一句里的「被」字被我劃去了。

關於數目字我主張,與其寫 578,301,還不如寫成五十七萬八千三百九十一。因為我們中國人對「數」的概念還很薄弱,光看了幾個阿拉伯字,一時還不明瞭這數目究竟有多少,一定得用指頭個十百千萬地那麼數。粗心的讀者懶得數,這數目字就給滑過去了。而且在直排的書報上光寫上數目字而不加百千萬等字是很不好看的。

Certe 這個字除了「一定」外,還有「當然」(kompreneble)的意義。像這里 Certe ankaŭ en Koreio troviĝas "Universitato". 你譯為「的確」,在朝鮮也有「大學校」,我把「的確」二字改成了「當然」,而在「大學校」前面加了「所謂」二字,以加強其諷諷的語氣。Supozeble 一字當譯作「大概」,你譯為「可以想見

(I)什麼地方不能頓?

(1)冠詞,形容詞,相關詞代形容詞,數詞等和名詞結合時。比方:la homo, bona patro, fluanta akvo, la granda fripono, tiu ĉi knabo, tia stranga afero, ŝia filino, unu kamaradino, 決不可安作 la |homo, bona |patro...., 而要念得好像 la-ho'-mo, bo'-na-pa'-tro.....一樣。

(2)前置詞(或句的前置詞)與名詞等結合成短語時。比方:en la mondo, ĉe mi, kun ĉapelo, per la blanka vizaĝo, por tiu ĉi serioza afero, el sub lito, el post la monto, rilate tion, konfome al tio, spite de mia eraro, okazde de la mondilito 之類,都不該頓,而要一口氣說。

(3)動詞跟它的目的語,補足語,副詞等有密切關係的詞,只要並未為其他語句所隔離,也一口氣念。比方:(Mi) volas lin bati. (Ŝi) gin legis. Vidu la homon! (La vazo) estas tute rompita. 他如 tre bela, almenaŭ unu, tro peza, forte pluvig 等亦然。

(II)那些地方可以頓?

(1)句中夾有patro, 或mia kara等稱呼,要把它和前後的詞一口氣念,而在稱呼之後,可以稍頓。比方:

Adiaŭ, patro. | mi ĉiam estos bona homo.

Dankon, kara amiko mia, | niam mi tion forĝos.

Jes, sinjoro, | mi volonte lin akceptos.

Ĉu vi, Anjo, | jam esta preta!

Venu ĉi tien, kamarado, | kaj portu ĝin kun vi.

(2)同樣,句中如有短句插入,也要和上文結合。比方:

"Eŝektive" diris la soldato, | "pri tio mi tute ne memoras."

Tio estas, kompreneble, | mia kulpo.

Donu, mi petas, | al mi la ŝlosilon.

Li renkontis ŝin, mi pensas, | en la ĝardeno de ŝia onkino.

Ho ne, mi ĵuras, | mi ne mensogas!

(3)複雜句中用以接續子句的接續詞,關係詞等,要和後文連結一氣,而在它前面稍頓。比方:

Li skribis leteron, | kaj ŝi legis ĵurnalon.

Mi longe atendis, | sed li ne venis.

Mi ne kredas, | ke li mortis.

Estas tute dubinde, | ĉu li venos.

Ŝajnas al mi, | ke li havas ian intencon kontraŭ ni.

Mi ne iros, | se ŝi ne volos.

Najbaro ne ĝemas, | kiam boto nin premas.

Ke li estas malsata | estas evidenta fakto.

Li estas tiel malafabla, | ke ĉiu lin malamas.

Mi ankoraŭ ne povas paroli, | ĉar mi komencis lerni nur antaŭ semajno.

x x x

這封信實在寫得太長了,就此打住吧。在這裏我祝你們的好!

——柳定——
五月二十日

的」我以為不對的。

動詞加接尾語這並不一定是「自己怎麼了」的意思,而大部分是可與「estas...ita」同其意義的。例如:「La kapitalisma mondo nepre renversigis」就等於「La kapitalisma mondo nepre estos renversita」。如果把這句話譯作「資本主義的世界一定會自己傾覆的」,那不是天大的笑話嗎?還有像「La glaso rompiĝis」並不是玻璃杯自會「自己」碎,而一定是被某種外來的力量弄碎的意思。所以你將 renversigis de japana regado 譯成「日本政府將要自己顛覆

」是不對的,至于把 regado(統治)譯成政府也有語病。

有許多地方多給我劃去了。這自然不是你的 kulpo, 而是原文實在太累贅太不緊湊了。

拉雜寫來,已不少。為了這樣的文章作為經驗的交換看也許還有相當意義,所以交給 La Mondo 公開發表。很希望你以的各地同志也能告訴我們你們的寶貴的經驗! 這里敬啟 k-dan Saluton!

你的同志雪塵

Lignogravo de Ifu

Superakvo

僅餘數册
第一年第五
合訂本尚能
販售三角。

願合
贈閱之用
購合購西
購四角，
七折計算，
餘款還。

上海郵箱二
上海卡德爾
界語書店。

EDINBUR
ESP-ENG
DIN

必要的參
兩元，綜
角，自
，寄費二
國世界

為特製圖

啟者
督促來信
信箋信封
故未曾實
之雅意，
Jocâänen
界請者適
封，仿郵
，信箋信封
特種書函
世界語格
中層印有
友學習，
，塞面
信箋
二十，
不

世界語的教授法

克洛譯

——自動教授法都包含什麼？

——牠建立在那些原則之上？

教授語言的新方法，常被人稱為「口頭的」，「直接的」，「歸納法的」；但是這些字眼，僅僅表示出現代教授法的一些個別的特性。在二十世紀的開始，兒童教育中產生了一些教學法，其目的在使兒童從勞動，實習，及利用兒童的活動中學習。默記，甚至觀察在教學法中不再是教授法中主要原則了，「以勞動來學習」却變成了第一位。

不久，那些新的自動教授法形成了一個體系，於是大家就開始談起「自動教學法」，和「活動學校」來了。這在兒童教育上可算得一種革命的革命。可惜的是那些前進的兒童教育家的發見，未能迅速的傳入學校裏去。然而在每個教授的部門，在外國語的教授中，自動教授法已漸漸的被採用了。「自動的」這個字，很恰當的描畫出外國語教授新方法的特性；因為舊的教學法，實在使兒童居於「被動的」地位的。

自動的教授法是口頭的，——因為牠的目的在使學生使用學習着的那種語言來多講話。數世界語的課，要完全或者多半採用談話的或會話的形式，儘可能的令學生比教師多講話，主要的辦法就是要利用喉頭和耳朵。講話的練習也不是突然發生的，乃是依照着決定的計劃，經過了教師充分的準備，包含着正確的文法和字彙的。

許多講習班的教師們以為，假使不用本國話，就不能把握住學生的注意力的。錯了！自動教授法所要求的，就是在世界語實習的課程中，從頭至尾都要保持着興趣。因此，我們需要以具體的方法把語言的基礎知識呈獻給學生，我們應當利用各種東西，畫片，手勢，動作，聲調等，這種種富於吸引力的變化，以避免學生們厭倦的危險。

自動的教學法是直接的——因為在學習的時候，不需要口頭或文字的翻譯的。使學生們養成直接用他們所學的語言來思想使世界語的單字和它們的觀念直接的聯合起來。但是，學生怎樣會用他所學的語言立刻講話？那祇要他把教師剛讀過的那些生字來使用，就夠的了；因此通常教授的方法，應當採用對話的形式。

那些字只要常被使用，自然而然地會走進記憶中去的。不要忘記，工人用講話和耳朵來學習，比用書寫和眼睛更容容易。自然科學中有條通知的原則，那便是人在一生中肉體和精神的生長，正反映着全人類肉體和精神的生長。人類在寫字讀書之先，早已說話和聽話了。寫字不過是思想和耳朵間的一種媒介物。

直接教學法是直覺的，非文法的——這種方法，很像小孩子學話的那種過程，不過要來得快；因為這種方法是依着一定的計劃向前進行的。牠是「歸納的」，而舊的教授法却是「演繹的」；現代的教師，已不再用本國話來解釋規則和單字的了。那些規則或單字，是用了許多世界語差不多的句子，被直覺地歸納起來，被採用，被了解的。

直接教學法是合乎自然順序，非邏輯順序的——許多書本還是依照着文法的秩序編制的；名詞，冠詞，各種形容詞，代名詞，動詞，副詞……例如冠詞最困難的用法，就在第一課中解釋出來了。自然的順序，要求使用最簡單最常用的單字，接續接尾語，及形式。在第一課中就講冠詞的省略，講「栗鼠」，是全無意義的；藉口與名詞及家族有關而要緊講不常用的接頭語 Pra-,bo- 也是同樣的無聊。古門斯基(Komenski)的主張現代化了，就是：由簡

單到複雜，由具體到抽象。

自動教學法應當富於變化，具有吸引力——在真正自動的教授過程中，學生既不想睡覺，也不打呵欠；就是他由於整天的工作而感到疲乏，他還是時時刻刻注意着的。為此，自動教授法形式一定要各式各樣的，生潑潑的，是刺刺觸目(Orel- k okul-frapaj)的。直接教授法，利用着一切的直覺：用物件的，用圖畫的，用動作的……交替着一連串不同的教授程序：教師忽而拿東西叫學生看，忽而用物件作手勢，忽而在黑板上繪一個圖形，做出一套動作來，取出畫片，活動影片，連環圖畫，時時刻刻的令學生回答，或者重複地說。學生們的個別的回答，要和集體的回答交替着。

學生們也要養成詢問的習慣了。於是，提出一串有趣的問題，首先要一個學生答覆，答後他再向第二個學生發問；然後再第三個，第四個……照這樣，由一個學生傳給一個學生，直至到最後的一個。自動教授法的課，看來像一種忽而集體，忽而對談的會話，時時用物件，繪圖，手勢，動作，圖畫來解釋，並且還可以很巧妙地夾些別種的練習：默寫，作文，朗讀，珍聞，留聲機片子，讀物，唱歌等……

自動教學法不是翻譯，而是創作——與其要令學生們到家裏去做很長的翻譯工作，倒不如令學生們在教室中自個做短篇創作的練習。那末可憐的教師們也許可以節省點墨水和精神了：因為有些學生們在家裏的翻譯課簡直令人讀不下去，而且錯誤得看不懂的。相反的，做短篇創作的時候，學生們僅僅用着他們認識了的幾個字，用着極簡單的句子，就提筆寫下去，好像講話一樣。(下期續完)

KNABINO MORTIGITA

En Ŝanhaja Internacia Koncesio ne estas permesata la strat-vendo. Sed la strattoj estas plenaj de strato-vendistoj do necesas de tempo al tempo polica patrolado tra la strattoj por ilin malpermesi, precipe dum mateno kiam pleje prosperas la strat-vendo de legomoj, fiŝoj ktp. La vendistoj, ĉiam kun atente ĉirkaŭ-rigardantaj okuloj, ekvidinte la alvenon de policianoj, tuj forkuris dislanken je grando tumulto; ĉar arestite, li estus punota je 30 cendoj k tute perdos sian profiton. La policianoj ilin postsekvas 'iom persiste ke ili devas kuri ĉiuforte. Ne malofte okazas, ke aŭ aĝuloj, kunsernite de polica minaco aŭ ellaciĝinte pro kurego, falas teren tute senhelpe. Antaŭ nelonge, knabino kun legomo dum kurado ricevis akran baton de fremdula policiano k mortis. Sed nenian punon al la mortiginto!

EL SOVETIO

Ĝis 19 de aprilo kolhozo (集體農場) "Gomela Proletaro" de Loeva rajono (區), jam finis semadon (播種) de pli fruaj grenoj. Estis semitaj 385 hektaraj (一萬平方里). Dum tempo de semado estis eldonitaj 43 murgazeto tradonante labor-spertojn de la plej bonaj ŝtarmuloj (突擊隊員). Murgazeto mobilizis ĉiujn kolhozanojn al sukcesa laboro. Rajona komitato de kōmpartio kaj rajona ekzekutiva komitato (執委會) enskribis ĉi tiun kolhozon sur ruĝan tabulon de honoro por ĝia bonkvalite semado. La kolhozo finita semadon nun komencas ripari veturvojojn. Por kulturo ripozigi la kolhozanojn, oni nun konstruas en la kolhozo grandan parkon de kulturo kaj ripozo (文化與休息公園), oni faras ankaŭ aleon (林蔭路). En la parko estas konstruita scenejo (舞台). Estas organizitaj teatraj kaj kordmuzikaj (絃樂) rondetoj.

La Gomela teatro de laborista junularo finis siajn gastrolajn en kolhozoj de Rogaceva rajono. Ĉi tiu teatro priservis 25 kolhozojn, kaj unu sovhozon (國營農場). Krom teatraĵoj la teatro trakondukis en kolhozoj kulturajn amasan laboron.

En Vicebsk oni konstruas unu el la plej grandaj stadionoj (運動場) de Blankrusio (白俄羅斯共和國). Ĉi tiu stadiono prezentas sin kiel grandan korpokulturajn kombinaton. Sur la stadionon estas du piedpilkaĵ kampoj (足球場) kun kuraj vojetoj, 5 teniskortoj (網球場), 5 volebalaĵ plaĉetoj (排球場) Ankaŭ estas konstruataj basketbola stadiono (籃球場), solario (sunvarmigilo en sunlumejo), infana pavilono, danca pavilono kaj granda bicikla sportveturejo. La tribunoj estas aŭfiĉaj por 5-6 miloj da homoj.

LETERO EL KARCCERO

Jen estas letero, kiun skribis al mi la amiko el karccero. Por eviti eventualan konfiskon, li skribis nur ion ne gravan, tamen el ĝi ni ja povas iom informiĝi pri la vivo de esp-istoj nun suferantaj en mallumo. (X)

× × × :
我近來很好，身體方面，精神方面。
對於虱子，臭蟲，跳蚤的進攻，近來因為常常鍛鍊的緣故，已經能夠很安閑地一面交涉，一面抵抗。括大風時，黃沙總是吹過窗縫進來，便只能關住牠，在晴天，在運動四十分鐘時，看那蔚藍的天空淡淡地飄着幾片軟雲，是我最快樂的長光。太陽！向光明去的太陽！
近來除了瀏覽了一些雜誌之外，每天工夫都用在閱讀柴門霍夫譯的果戈理的名著「巡按」La Revizoro。在這以前，我念了幾篇老葉的基礎文選，一點軼事，兩篇小說，一點科學小品和兩首葉蒙托夫的詩……
我常喜歡在「夕陽無限好，只是近黃昏」的 krepusko 辰光，爬在炕上的窗台旁，擺開了「巡按」。隨著那爬上對面高樓頂上的漸漸踏下去的光明，而慢慢地把窗圍了起來。如是一天了結，黃橙色的電燈光下面（我那燈可並不是用黃橙色的綢罩子的），又重新開始另一頁生活——睡覺，在八時左右。倘若失眠就不知道是什麼時候了。可是，我和那微妙失眠感感覺，畢竟很少緣分。有時，因為什麼緣故而非常興奮地作詩，也只「輾轉反側」了每一夜，就射擊大作了。想學風雅，性靈也辦不到。
信寫到這裏要打住了。自己再讀讀，也不滿意；關於我的現實生活沒寫多少。希望將來有機會再寫。
祝好！ × × ×

ONDO

合訂本

每册一元
截至第十三號
十餘册，每册

文學版
第二號

Rememoroj pri Vasilij Eroŝenko

Akita-U.

Laŭ mia memoro Vasilij Eroŝenko (愛羅先珂) venis en Japanion eble en la fino de 1914 j., aŭ en la komenco de 1915 j. Li vojaĝis al Siamo kaj Hindio en 1916 j. kaj revenis Japanion en la 26-a de aŭg. 1919 j. Kaj en 1921 j. li estis forpelita el Japanio.

Mia rilato kun li komenciĝis de feb. 1915 j. Tiam mi, partoprenanto en la naturisma movado sur teatra sceno, ĵus revenis de la vojaĝo en Hokkaido (北海道) kun Saŭada-Ŝoojiroo, fama japana aktoro mortinta antaŭ kelkaj jaroj, kiu estis ne tiel fama en tiu tempo. Ni revenis Tokion preskaŭ nudaj pro mizeriĝo el la vojaĝo, estante ne spertaj en la homa vivo kaj plene ĉirkaŭataj de suferoj fare de teatruloj malnovcaj kaj barbaraj.

Sen mia rilato kun Eroŝenko, mia spirita sufero povus esti pli intensa. Eroŝenko vivis en eta privata pensio en Koŝikaŭa, Tokio (東京小石川區), kun liaj solaj du proprajoj: ruslitera skribmaŝino kaj malnova preskaŭ rompita balajko.

En tiu tempo li estis spirita aventuristo, aparta humanisto kun romantika nuanco kaj estis lerta en esperanto. Utiligante la lingvon li enpenetris en ĉiun flankon de japana socia vivo pere de japanaj esperantistoj kaj studis historion, kutimoj kaj vivo de japanoj. Neniu rilatinto kun li povis esti ne stimulita de li kaj li donis praktikan influon al ĉiuj japanaj esperantistoj. Ĝis tiam japana esp-movado estis nur idealisma lingva movado inter profesoroj, lingvistoj, sciencistoj, kaj dank' al la vizito de Eroŝenko ĝi fariĝis tre praktikeca. Kiam li alvenis Tokion, li telefonis al d-ro Nakamura, estro de Centra Aerologia Observatorio, pere de oficisto de Eksterlanda Ministerio. Mi aŭdis de la doktoro, ke tiu esp-a parolo estis la unua efektiva voĉo parolata de eksterlandanoj. La doktoro estis sciencisto kaj posedis tre riĉan vortaron esp-on, sed ĝis tiam li ne havis okazon oficiale interparoli esp-e kun alilandano, kaj li tre ĝojis ke li povis klare kompreni lian esp-on.

Dum 1915-16 j. japana esp-movado komencis epokfaran laboron. Permeso al mi ĉi tie iom paroli privatajn aferojn. En tiuj du jaroj mi renkontis tri grandajn malfeliĉojn: la unua el ili estas ke mia patro estis enkarcerigita pro lia fuŝo en sia ofica laboro; la dua—ke k-dino Kamiĉika-I. (神近市子), mia amikino, verkistino, estis enkarcerigita rilate al Oosagi-afero (大杉榮事件); la lasta—la morto de mia filineto pro malsano.

Spite de mia ega suferado pro tiuj sociaj aŭ hejmaj aferoj, mi povis ne perdi mian homecon aŭ sociecon, stimulate de vigla esp-movado en nia lando. Kaj estis ja Vasilij Eroŝenko, kiu donis vivforton al la esp-movado.

Li vojaĝis al Siamo kaj Hindio en 1916 j., forestante de ni por ioma tempo. Nun mi ne povas rememori, por kio li vizitis la landojn. Laŭ liaj vortoj sur gazetoj ni povas supozi ke li faris tion pro duone romantika, duone humanista korinklino ke li volis rigardi ĝeneralan vivon,

aparte tiun de blinduloj suferantaj malfeliĉon en duoncivilizitaj landoj en la oriento.

Li revenis el tiuj landoj verŝajne kun impresoj pri iom fantazia vivo ne spertebla en Japanio. Sed li semis esp-on ĉie, kaj per la lingvo li sukcesis ekscii realan vivon de la landoj.

En la 29-a de aŭg., 1919 j. li revenis el Hindio en Japanion. En lia vivo tiam okazis iu ŝanĝo, ĉar en tiama Japanio, pere aŭ senpere influate de Oktobra Revolucio en Rusio, 1917 j., estis okazantaj diversaj demokratiaj movadoj. Kaj ĉirkaŭ esp. kolektiĝis junuloj plej progresemaj en tiu periodo, kiuj baldaŭ kreskigis kaj fondis apartan socialisman movadon, nomatan "Gjomin-kai" (Societo por vekti la popolon). Kiel mi jam diris, kiam Eroŝenko alvenis nian landon, li estis nur simpla idealista humanisto, sed de tiu tempo socialisma ideo ekkreskis ĉe li iom post iom. Sekve lia kompreno pri esp. ankaŭ ekprenis al si klasbatalan koloron. Ĝis tiu tempo, esp-movado en Japanio havis ian religian tendencon, kiel ni vidas ĉe ĝia rilato kun Bahai-movado, fondita en Persio kaj tiutempe gvidata en nia lando de usona f-ino Aleksandra. Sed sub instigo de Eroŝenko, junaj esp-movadoj apartiĝis pli kaj pli de tia religia movado.

Kaj la junuloj kolektiĝintaj ĉirkaŭ Eroŝenko partoprenadis aŭ socialistajn kunsidojn, aŭ demonstraciojn diversajn. Jam tiam nia Eroŝenko havis famon kiel unu el bonaj parolantoj en lerta japana lingvo kaj kiel unu el lekciantoj de socialisma parolad-kunveno. Kaj ne longe post la fondiĝo de Japana Socialista Ligo en Tokio, 1921 j., li estis forpelita el Japanio.

Ĉe lia forpeliĝo el Tokio eĉ mi, lia plej intima amiko, ne povis trovi okazon vidi lin.

Transportate de manoj de japanaj policoj diverslokaj, fine li estis sendita al Vladivostoko

(海參崴), kie li pasigis kelkajn semajnojn ĉe Vonago, fama esp-isto ties. Kaj antaŭ la foriro li akribis al mi esp-an leteron, kies parton mi jene prezentu al vi:

Kara Akita! Hodiaŭ (12-a de junio) mi forveturos de Vladivostoko al Ĉita, Irkuck kaj Soveta Rusio tra Habarovsk. En Vladivostoko mi trovis mian en afabla zorgado de s-ro Vonago. En Soveta Rusio oni jam instruas esp-on en lernejoj, kaj homoj penas por esp., mi aŭdis. Bonvole ankaŭ vi instruu esp-on al miaj karaj studentoj, speciale pri esp-ismo.....oni diras, estas tre malfacile veturi ĝis Ĉita, tamen mi zorge pretigis min por la vojaĝo, aĉetante fadenon, kudrilojn, teon, sukeron, kolbasojn, pelton kaj aliajn diversajn manĝaĵojn almenaŭ por dumonata provizo. Neniu supozus ke mi sukcesos vojaĝi enlandon rusan. Mia preparo por la vojaĝo estas jam plenumita. Mi trovas min kvazaŭ mi vojaĝas al Norda Poluso aŭ interteno de Afriko. Mi havas nenian timon, restas tute trankvila. Se iu bezonos mortigi min kaj haltigi mian ekzistadon mizeran, mi senzerve donos tiun agrablon al li sen tiu kaj timigo....Nu, ĝis la revido! Bonvole transdonu mian saluton al miaj konatoj! Dum la vojaĝado mi ofte skribos al vi. Leteron al mi adresu al s-ro Vonago, Vladivostoko, Adiaŭ! (retradukita laŭ japana traduko)

Li vizitis Pekinon nur post ĉi forpeliĝo, mi penas. En Pekino li donis esp-an lecionon kaj aliajn lekciojn al studentoj en zorgado de Ĉou-Cojen (周作人) kaj Ĉou-Sujen (周樹人) laŭ oni-diro. Li faris polemikon kun ĉinaj teatraĵistoj kaŭze de lia kritiko al ĉinaj teatraĵoj, mi ankaŭ aŭdis.

Poste li revenis al Rusio, kaj mi povis denove vidi lin en Moskvo dum mia vojaĝado en Sovet-Unio, 1927-28 j. Li aspektis tre maljuna, kontraŭ mia supozo, ol antaŭe en nia lando, sed al li perdiĝis animo da pasio de la malnovaj tagoj.

Ni kune vizitadis diversajn sovetajn kunvenojn en Moskvo, promenadis ĉirkaŭ ruĝa placo de Kremolino. Inter li kaj mi estis parolata la estonteco de l' homara vivo, sed en tio nia parolo ĉiam tuŝis la rememoron pri lia vivo en la oriento. Ankaŭ nun li certe vivas vigle kaj forte laboras en la nova sociordo, Sovet-Unio.

合訂本

國外同志交換
每册五角，二
券，三册合
券以上照定價
券費加一，有

售處

三二號本社或
永平坊中國書

HH POCKET
ENG-ESP.
NARY

世界語者
物，原價每册
原價售一元一
起減售一元
售書處：中

世界語書店

用兩用信箋封

事

曾受各方同志
求印行世界語
，終因其他緣
，致負諸同志
為抱歉。茲經
志設計一種世
簡便兩用信箋
特製信箋辦法
連為一體，用
精印，外面用
，雅緻非凡，
文正楷勸告親
語之警惕語句
箋之用。該項
印刷中，每札
定價一角五分
三分，初版印
欲購請從速，
盼！

Lignogaruŝo de Iefu

Fratoj al sun'

IAREV夜談

白山

A Bonsa vesperon! 老 B, 你怎麼啦? 電燈也不開, 我還以為你上什麼地方去了呢。

B 哈哈! 原來是你啊, 來得正好! 今夜大好月色, 不用開電燈, 我在這「賞月」呢。哈哈...

A 亭子間里賞月, 好風雅! 什麼時候給你學會了這一套詩人派頭?

B 別挖苦人了吧! 坐了談, 這里有椅子。近來有什麼新聞?

A 本來想給你來談談…… IAREV 這個團體你知道吧?

B IAREV 是 Internacia Asocio de Revolucia Esperanto-Verkistoj 的簡稱, 對不對?

A 對了。IAREV 成立於 1931 年末, 主席就是德國作家路特維希·稜 (Ludwig Renn) ——「戰爭」一書的作者, 他也是個熱心的世界語同志。一九三二年, IAREV 跟 ISLK (Internacia Sekretariato de Lingvaj Komitatoj de Laboristaj Esperanto-Asocioj) 合辦 La Nova Etapo, 內容真不錯, 可是後來因為德國希特勒搗蛋, 整個的 laborista esp-movado 受到了很大的打擊: Nova Etapo 也停刊了, IAREV 的活動也停頓了一個時期。

B 太可惜了。La Nova Etapo 像那樣好的刊物似乎從來沒有見過的。

A 去年六月, 在 Moskvo 舉行蘇聯第一次作家大會之前, 全蘇蘇聯詩人 Miĥalski 和法國同志 Bourguignon 的努力, IAREV 創刊了新的會報 Proleta Literatura (兩月刊), 竭力重振 IAREV 的陣容。

B 創刊號的內容怎樣?

A 還只是個新的開始, 所以內容還不見充實, 差不多全是 Miĥalski 一個人的文章。經濟也很困難, 創刊號的印刷費據說還是羅曼·羅蘭掏的腰包呢。

B 羅曼·羅蘭可真不壞哪!

A 在創刊號內有幅 Bourguignon 自己刻的木刻 (他真是多才多藝, 木刻, 文藝, 而又是在編孩子看的 Infanoj Sur tutmondo 呢!), 還有羅曼·羅蘭和巴比塞的信。羅曼·羅蘭的信里寫道: 「據我看, 你們 IAREV 的工作是十分必要的! 我用了極大的高興同意做 IAREV 的名譽委員。」

B 原來他是 IAREV 的名譽委員。

A 巴比塞信里說道: 「我自然同意做 IAREV 的名譽委員。你們很明白, 從很久以前我就是個普通話 esperanto 的同情者。」

B 可是 IAREV 目前的情形怎樣呢?

A IAREV 的幹部, 最近已經改組: 主席還是路特維希·稜 (他目前在希特勒的牢獄里), 副主席是 V. Kuzmić (Solidareco 的作者, 在烏克蘭) 和 E. Izgur (烏克蘭的老詩人), 書記是 E. Miĥalski (斯大林城), 事務方面的 administranto 是法國 Bourguignon, 此外還有 N. Nekrasov 和 S. Umanov (莫斯科)。除上述七人之外, 還要推選各國的代表進去。監察委員 (Kontrola Komitato) 方面有 L. Bergiers (比利時), N. Borisov (基輔), Maur (Minsk), Snajko (Minsk), Hoĥlov (莫斯科) 而且 IAREV 最近已經跟 IURV (Internacia Unio de Revoluciaj Verkistoj) 和 Unio de Sovetiaj Verkistoj 取得了連絡, 他們並允許給 IAREV 以各方面的幫助。

B IAREV 的任務, 你能稍為談一下嗎?

A 它的主要的任務是:

(1) Aktiva senĉesa batalo kontraŭ faŝismo kaj reakcio de ĉiuj formoj, kiuj puŝas la mondon en la abismon de novaj militoj kaj nova suferoj;

(2) Aktiva defendo de Sovet-Unio, la antaŭposteno de l' tutmonda progreso, la unika

patrio de l' proletoj kaj laboruloj;

(3) Aktiva batalo por la paco, unueca fronto kontraŭ la teruroj de nova preparata milito.

總之, IAREV 是個進步的世界語作家團體, 不問各人的 politika tendenco; 只要是支持這三個原則的作家, 它都歡迎的。

B 可是像我這樣人是不配的。學 esp-o 還只一年, 雖然喜歡文學, 可不是個「作家」。

A 哪有什麼配不配呢! 只要你喜歡學習寫一點文藝作品, 那就行了。而且 alioj 的時候, 只要把 nomo, ago, profesio, adreso 開張表去, 而且不要付 kotizo, 只要訂一份 Proleta Literatura 就行。接洽的地方是: K-do V. Kuzmić, Prospekt Lenina, 8/88, HARKOV-22, USSR, 或者是: K-do H. Bourguignon, Besse-sur-Issole (Var), Francio, 隨便那個都可以。

B 我想, 我只能去訂一份 Proleta Literatura。總算也是盡我一份的責任。不曉得現在出到第幾期了, 內容有趣嗎?

A 現在出到第二期 (還是 1934 年八月號, 你看脫了多少期!)。第三期起將改稱 Internacia Literatura, 馬上就要出版了。第二期共有十面——開本是 25×33 生的, 內容有 Kuzmić 的「第一次蘇聯作家大會的印象記」, 「羅馬尼亞的文學史」(未完), 「波斯詩人 Laĥuti」, 原作詩譯詩, 及討論 IAREV 的工作以及該刊內容的讀者來信多封, 那第一期精彩多了。

B 關於該刊內容方面, 讀者有什麼意見提出的呢?

A 讀者的要求是: (一)不單登批評文字, 也要多登作品; (二)要批評世界語的原文文學, 批評中立派的文學; (三)刊登世界語文學史; (四)要登原文文學; (五)要登語言理論的文章。總之, 讀者不能以「報道式的刊物」為滿足, 而要求它成爲一個好好的文藝刊物。編者在答覆中接受這種意見, 要求大家多多定閱和供給稿子。另外一個讀者寫封信去, 說我們應該克服落後, 要趕上 Literatura Mondo 的另外有個叫做 Aramis 的讀者更提出了具體的出版

計劃。

B 他的計劃如何?

A 他主張組織一個「讀者出版社」(Eldonejo de Legantoj), 第一年的出版計劃是: (一) Romangazeto 一種 (內容應有「蘇聯文學」, 「古典文學」, 「原作文學」, 「各國現代文學」, 「批評研究: 語言的, 文體的, 語彙的, 及作家評述等等」諸欄), (二) Revuo por Komencantoj 月刊 (內容應有簡易故事, 詩歌, 軼聞, 通俗科學, 政治文字等等)。此外單行本方面有: (一) Infana Literatura 四冊, (二) 原作文學二本。他以為用讀書會那種形式, 由讀者先交會費, 會員愈多則會員可得的書報愈多, 而出版者也能有固定的讀者, 可以儘量出書, 而作者也能得到應得的報酬 (過去是沒有的) 而更努力工作。

B 如能成功, 那是再好沒有的了。編者的意見如何呢?

A 編者已在徵求讀者發起討論這個問題。一哩, 在第二期上, 編者還發表了一個翻譯工作的表格, 據說「鐵流」(La Fera Tormento), 「母親」(Gorki: La Patrino), 「一週間」(Libedinski: Semajno), 「蟹工船」(小林多喜二), 「開拓的處女地」(Soloĥov: Ekplujita Virgtero), 以及其他十多種名著, 都已翻成世界語了。

B 可是, 老 A, 你談了半天, 連 Proleta Literatura 的定價也沒有告訴我呢。

A 我差一點兒忘了。它的定價是每四期四個瑞士法郎 (sv. fr.) 或者四個馬克 (gmk), 約合中國四塊錢吧。

B 那太貴了, 一塊錢看這麼一份雜誌?

A 貴是貴得可以, 可是我勸你不要以為你是訂雜誌, 而要當作你給 IAREV 的一種幫助。要是你一時拿不出這麼多的錢, 你可以跟朋友合訂一份。

B 好吧, 我來和他們談談看。有一結果, 再跟你商量怎樣匯錢的事吧。

A 打擾了你半天, 累你月也賞不成了, 很對不起! 再見!

B 哈哈, 那里, 那里, 那麼再見吧!

POEMOJ DE M. Ĉ. KUO LUMMARO

La natur' senlima

Fariĝis kvazaŭ mar' de luno!

Ĉie estas sonvibraĵ' de l' vivo;

Ĉie estas ton' de freŝa juno;

Ĉie estas poezio;

Ĉie estas rida kuno:

Ridas la maro,

Ridas la monto,

Ridas la tero,

Ridas la suno,

Mi kaj A-ho, mia juna ido

Ridas kune en la Rido!

Smeraldaj pinarboj

Ridas kaj mansignas nin.

Arĝenta saĵlejo.

Ridas por nin premi al la sin'!

Jen ni venas,

Venu tuj via brakumo!

Ni volas jam en via sino

Nin bani per la lumo!

Jen grupo da lernejaĵ knaboj

Ludas en sabl' kun salt' petola:

Jen unu aljetas plenanman da sablo,

L' alia repagas per rido sonora;

Jen unu renversas alian per puŝo,

Sed lin tuj faligas rebato surkola.

Mi ekrevenas al la Malnova Mi de l' tempo fora!

La Malnova Mi de antaŭ deklvin jaroj

Estis santiel juna tre.

Mi vivis tiam en apudrivera urbo,

Kaj studis en montpieda lernej'.

Ho! mia Alma Mater ĉe la montpiedo,

Batalkamp' de via fil', mia lulilo,

Ĉu vi ankoraŭ en la sama brilo?

Iam havis mi karegan kunlernanton,

Sed li mortis en ĉi jar' laŭ onidiro!

Ho! mia kara koramiko,

Kies gracia formo kiel junko kaj saliko,

Ankoraŭ restas antaŭ la okul' de mia koro.

Sed animo via liberiga

Ĉu same restas apud mi en bonhumoro?

Dum la animo estis disiganta de la kerno,

Pensante pri l' arnik' transmare,

Kiom da larmoj vi flugis fale! . . .

Ho, jen la svelta ŝtona lumoturo,

Tie dislumas sur la maro.

A-ho min petas suprengrimp,

Kaj ni tuj grimpas gin en paro.

Ho, jen la montoj brulas,

Jen arĝentondoj dancas kungalopaj,

Kaj tie kvazaŭ en spegulo kuras

Volŝipoj unuopaj,

Ankaŭ la blankaj nuboj kuras en spegul-kvieto.

Ne estas tio de la homa viv' portreto!

A-ho, kie estas la ĉielo?

Li montras al la superkapa vasto blua.

A-ho, kie estas la grandtero?

Li montras al insuloj en la maro flua.

A-ho, kie estas patro!

適用 初級講義 再版

制完善，精確... 每一世界語... 學末學，均有... 必要。惟初版... 錯誤甚多，... 經改正後，... 年五月出書，... 角。茲為謀普... 者起見，放限... 止。凡直接向... 華贈掛號寄費... 折計算，現批... 照價八折，... 照價七折。

Divers-naciaj Infanoj Estas Unu Familio

Mi estas jun-pioniro. Mi lernas en la fervoja lernejo de Hačmas (Azerbajĝana Respubliko, USSR). Mi havas multajn divers-naciajn amikojn. Unu el ili estas oseto, la dua tjurkino, la tria turkino, ruso kaj multaj aliaj. Por mi ili ĉiuj estas proksimaj, intimaj amikoj!

Ofte ni kun-estas kaj konversacias pri la lokoj, kie ni loĝis, pri tieaj moroj. Kaj nia lernejo, kiel lernas infanoj de 12 naciecoj, ŝajnas al mi ne simpla lernejo, sed unu intima amika familio. Neniu el la geknaboj aŭdas ĉi tie iun al-nomon, kiun ofendas lian naciecon, kio ofte okazis (laŭ rakontoj de pliaĝaj) en la antaŭrevoluca lernejo. Sed nun mi eĉ ne povas imagi, ke iu el ni faru tion.

Dum la ferioj nin vizitis geknaboj el Baku, Kuba kaj Sollar, al kiuj ni transdonis nian sperton pri internacia korespondo. Kiuj ili estas? Tjurkoj, armenoj, lezgenoj kaj alinacianoj. Ili fariĝis niaj plej bonaj amikoj.

Kiel varmamike ni akceptis ilin! Dum ilia ĉeesto (vintraj ferioj) nia lernejo estis sanigejo, en ĝusta senco-de tiu ĉi vorto. En la lernejo estis aranĝita sanatorio por lernantoj. Unu el la klasĉambroj estis ĉambro de kulturo kaj ripozo. En tiu ĉi ĉambro estis ĉiaj surtablaj ludoj, okazis ŝakturniroj, estis radio, biblioteko, aeroplanindela rondeto, rondeto por pentrarto, iloj por manlaboro. Ĉi tie la geknaboj montris sian kreemon kaj per objektoj faritaj de ili, estis kompletigata ekspozicio, aranĝita en la lernejo. Dum vesperoj ni aranĝadis festojn kaj kune kun niaj gastoj ni amuziĝis per ludoj, amasaj dancoj, kantado, muzikado.

Antaŭ la forveturo niaj gastoj deklaris, ke tia senpera interrilato ankoraŭ pli amikigis nin.

Li montris al fluganta birdo. Hura! mi ja estas tiu birdo! Mi ja estas estas tiu birdo! Mi volas kun la nub' vetflogi, Mi volas kun la vel' vetkuri. Vidu, kiu el ni ja pli alten povas flugii! Vidu, kiu el ni povas pli rapide kuri!

VESPERA PROMENADO

Kiel vi estas, pinarbaro, freŝa kaj serena! Jam duonjaron mi loĝtenas ĉe vi, La sablan vojon mi neniam vidis tiel tre ebena.

Jus de du ŝarĝvagonoj preterpaso. Unu el la kočeroj lacaj kantas al la spaco. Nu, kio povus esti, jen en la vagonoj vakaj? Respondas la alfluo de la maro: 'Paco, paco'.

HIMNO AL SUNO

En la malhela blua mar' sin pelas ondoj rule brue orienten. Kun Radiogarbo senmezura, jam aperas ho! — la novaskiĝanta Sun!

Kaj en la ĉielmaro jam fajrhele ridas ĉiuj nub-insuloj! Mi deziregas ĉion niveligi, kio baras al l' okuloj! Ho aperas! jam aperas! la kristala blanke arda ronda lum!

El miaj du okuloj jen sennombraj orfadenoj pafe flugas al la Sun!

Ho Suno! mi ŝtaraute dorse al la maro vin rigardas sendeturne.

Ho Suno! se vi ne lumigu min ĝis tute travidebla, mi ne iros ja returne!

Ili ne eraris. Baldaŭ ni ricevis de ili multajn leterojn kaj ricevas ĝis nun.

Ni ankau korespondas kun lernejoj de diversaj nacioj de Sovet-Unio; kun ukraina, hebrea, tjurka, armena, pola, germana ktp. Tiu ĉi korespondo pli amikigas nin, laborulajn infanojn de diversaj nacioj.

Mi mem korespondas kun knabino-tjurkino el Baku, kiu estas mia plej bona amiko, sed tio ne sufiĉas al mi: mi volas korespondi kun infanoj ne nur de Sovet-Unio sed ankau kun geknaboj de la tuta mondo. Kaj mi jam korespondas kun eksterlandaj junpioniroj.

Pli alten la standardon de internacia solidareco de junpioniroj k lernejanon.

Morozov Vasilij (12-jara)

Mi estas ankau junpionirino de Hačmasa lernejo kaj mialanke mi deziras ion diri pri tiu ĉi problemo. Mi volas rakonti kelkajn impresojn pri mia estado en lernejo en Malproksim-Orienta Lando.

Ni havis 2 taĉmentarojn da junpioniroj. En la taĉmento kun mi estis 5 koreoj. La gvidanto estis ankau koreo—Kim. Ni estis grandaj amikoj! Por la lernado ni batalis varme. Knaboj-koreoj estis bonegaj matematikaistoj. Ili grandplezure helpis al la postrestantoj. Mi memoras, ke ni havis multe da diversaj amuzajoj. Iutage ni multe entuziasmiĝis pri viva gazeto. Grandan vigliĝon enportadis geknaboj koreoj k ĉinoj. Ili estis tre observemaj kaj samtempe vivgajaj.

Ifoje mi ĉeestis la pioniran kunvenon en Habarovsk. Kiom da naciecoj mi vidis tie! Unuafoje mi ekvidis geknabojn el Nordo. Ĉiuj ni parolis diversajn lingvojn, tamen nin firme firme unuigis kaj solidaris ruĝa kravato, kiuj ruĝis sur niaj koloj. Kiam mi aŭskultis raporton.

Ho Suno! lumu ĉiam antaŭ mi, ke mi ne retiriĝu de ĉi tie! Ho! Suno! la okulojn de vi! Forturnante, mi mal-lumon trovas ĉie! Ho Suno! min lumigu ĝis mia tuta viv' fariĝu sangaj fluo ruĝkolora! Ho Suno! min lumigu ĝis mia tuta poezi' fariĝu vezikaro ora! Ho Sun! la nubinsuloj en mia kormar' jam ridas kiel hela fajro! Ho Suno! priaŭskultu, ĉiam priaŭskultu la hurlantajn ondojn en mia kormaro!

NOKTOKANTO DE MIZANTROPO

Kvazaŭ vezik' hidranga, La senborda ĉielmaro! Supre, steloj kuŝas naĝe, Kaj ondetas sube flua la kristalo. Estas tempo el kiam la vivuloj dormas falas, En mantel' el blanka pavoplum', mi sola, En land' tre fora, Kaplevante sur boato el eburo staras.

Ho, ol imitante la marvirinon kiu ploras perlojn, Returni al la marprofundo kaj larmante vivi vane,

Preferas mi, en tiu ĉi sonĝeca argentinlumo, Formorti je la eterneco porĉiame, Simile al falanta stel! Trenanta post si lumogarbon efemeran! Antaŭen!... antaŭen! Sekvu la antaŭ vi brilantan lunon helan!

El "La Diinoj" esperantigis S. J. Zee.

jn de pioniroj nencoj, kamĉadalo, komio, parolantaĵ en siaj lingvoj, min tre interesis pri kio il i parolis, sed kiam oni tradukiis, do evidentiĝis, ke ilia celo, ilia ideo estas la sama, kiel la nia: problemoj de lernado, pionir-laboro, pozitivaj kaj negativaj momentoj en la laboro, aspiri esti vigla fortika anstataŭantaro por niaj pliaĝaj kamaradoj. Ili havas la saman entuziasmon por forĝi el si honestajn, altkvalifikitajn laborantojn de l' industrio, pedagogojn, kuracistojn, radiistojn, aviadistojn ktp ktp. Tiam mi bone ekkomprenis la efektivan unusecon, fratecon de geknaboj de ĉiuj nacioj en la tuta Sovet-Unio.

Mi memoras ankoraŭ unu okazon. Ĉe la konstruado de Suecana fervojo (tio estis en la j. 1931) oni malfermis lernejon. La lernejo estas grandega konstruaĵo. Ĝi estas belega, havas ĉiujn oportunaĵojn: komunloĝejon, manĝejon, klubon kaj ceteran. Estis donita tasko, ke inter 400 lernantoj de tiu ĉi lernejo estu ne malpli ol 95% da koreaj geknaboj. Tiu ĉi tasko estis plenumita. Ni amikigis tie kun koreaj knabinoj kaj post la lecionoj mi ofte vizitis ilin en la komunloĝejo. Longe mi sidis tie, kombante ilian longajn harojn (kelkiuj el ili estis eĉ fritizaj!) kaj aŭskultis iliajn rakontojn.

Unu el la koreaj knabinoj kun larmoj sen okuloj rakontis al mi la rakontojn de sia patrino, pri ties malfacila vivo dum la kara tempo. Jen kion rakontis mia amikino: "Mi estis ankoraŭ suĉinfano. Laŭ korea kutimo la patrino, kamplaboristino, portis min alliginte al ŝia dorso. De la atiro ĝis vespero ŝi devis plicii la teron. Ŝi ne havis tempon eĉ por sidiĝi kaj mamnutri min. Kaj nur kiam mi estis ekploranta pro malsato, ŝi per ŝultromovo translokiĝadis min al la mamoj, kaj ŝi mem daŭrigis ŝian pezegan laboron en la sama stato." Samtempe mia koreino komparis sian vivon en la lernejo kun tiu de la patrino.

Mi aŭskultis ŝin kun larĝitaj okuloj kaj pensis: kiel ne similas la tuta antaŭrevoluca vivo al nia nuna, libera, pleninteresa vivo! Mi pensis, ke nun knabino-koreinoj ne plu havos tian mizeran kaj pezan vivon, kiun havis iliaj patrinoj. Ili lernas en la lernejo egalrajte kun ĉiuj. Ili estas egalrajtaj konstruantoj de nova, hela vivo—de socialismo.

Sed jen mi devis translokiĝi en alian parton de Sovet-Unio—Azerbajĝanon, kaj eklerni en la fervoja lernejo de Hačmas. Kion mi trovis ĉi tie? Novajn homojn, geknabojn de novaj nacioj: tjurkoj, armenoj, lezgenoj, osetoj kaj multaj aliaj nacianoj. En kio do estas diferenco? En la lingvoj, sed estas la samaj ruĝaj kravatoj, la sama amika firma solidareco, jam ne nur inter geknaboj de Sovet-Unio, sed ankau inter ni kaj geknaboj de multaj ekstervetiaj landoj, kun kiuj ni korespondas.

Mi nevole estis ekportita de tiu ĉi belega ondo de internacia amikeco. Mi fariĝis "representanto" por Norvegio, t.e. mi korespondas je la nomo de la lernejo kun Norvegio. Estis mia entuziasmo kiam mi ricevis de tie unuan leteron. Ree novaj malproksimaj, tamen plej proksimaj miaj amikoj!

Do, ĉu povas nacieco dividi la laboristajn kaj kamparanajn geknabojn? Certe ne! Miaj amikoj estas en la malproksima Nordo, en Transkalkazio kaj en Norvegio. Ni estas unu familio. Tiun ĉi ideon mi bone konceptis en nia internacia, amata lernejo de Hačmas.

Iotova Paina (15-jara)

世界語書店

中文註釋 活葉文選 合訂本書 選，為內容，小及語言，科學的中文附註，以來頗受各方現已再版，計一百面，用精印，每册初中級同志要。現批，日本以上外。

世界語會話 世界語嗎 裝友選同志所 話與小字典二 份分問答，請 拒絕，肯定， 實備，商量 樂，忿怒，驚 鐘點，天氣， 拜會，諸語 典用分類詞彙 要數字，袖珍 冊，每册售價二 編制尚稱完美 於初級同志。

世界語書店 傳世語本 特價八折 特價八折

Sistemo de Sanprotektado por Laboristino en USSR

Unu el plej gravaj sukcesoj k akiraĵoj¹ de Oktobra revolucio en USSR estas sendube konstantaj zorgoj pri sanstato de laboristinoj, zorgo pri plibonigo de ilia ĉiutaga vivo. Nenie en la mondo gelaboristoj havas tiom da eblecoj por kultura ripozo por resaniĝo, kiel en la lando de proletoj. En ĉiu industria entrepreno² ekzistas tuta sistemo de agado, celanta plibonigon de vivstato de laboristo k de lia familio.

Ni vizitu grandan uzinon³ "Krasnij Bogatir" (produktanta diversajn katiĉkajojn), situantan apud Moskvo. En la uzino estas okupitaj ĉirkaŭ 10.000 gelaboristoj, el ili 75% estas virinoj. Pro tio en la uzino protektado⁴ de sanstato speciale por virinoj estas organizita modele. Medicina helpo estas organizita laŭ uzin-fakoj. Kuracisto priservas certan fakon, per ĉio estas akcelata individua medicina observado de laboruloj. Senpera kontakto de la kuracisto ĉiam kun la samaj laboristoj el la sama fako donas al li eblecon observi ĉiun laboriston aparte, adapti⁵ lin al laboro plej taŭga por li kaj adapti ankaŭ laborlokon laŭ medicinaj postuloj. La kuracisto zorgas pri ŝanĝo de laboro laŭ personaj kapabloj. Specialaj kuracistoj atentigas higienon en laborejoj, lecionas al laboristoj, akompanante siajn lecionojn per specialaj filmoj, bildoj k.s. En uzina klubo ekzistas eĉ propra disaŭdigilo⁶ ĉiam preta por propagando de higienaj kutimoj k por popularigo de problemoj pri san-kaj laborprotektado.

Kio estas farata speciale por sanprotektado de virinoj? La ĉefa tasko estas higienigi laborokondiĉojn. Por tio estas alitrajt⁷ ĉiuj laboristinoj. Specialaj delegitoj zorgas pri konstanta pureco en la fakoj, pri ordo kaj higieno en manĝejoj k aliaj lokoj de amasiĝo de laboristoj⁸. Kuracisto-ginekologoj⁹ regule observas laboristinojn. Laboristino graveda kvin monatojn ricevas pli facilan laboron k estas liberigata de noktlaboro¹⁰. La mamnutrantaj¹¹ patrinoj dum naŭ monatoj laboras en speciala fako k havas kelkajn specialajn avantaĝojn: ili laboras nur 6½ horojn, el tiu tempo ili havas rajton uzi por mamnutrado k tagmanĝo unu kaj duonan horon. Por mamnutrado ekzistas speciala ejo higiene aranĝita. Plej multaj laboristinoj fordonas la infanojn al infanvartejoj¹² apud la uzino. Ĉiuj zorgoj estas organizitaj laŭ speciale bone pri-pensita plano. En la fakoj kun pli-multo da laboristinoj estas aranĝitaj specialaj virin-ĉambroj kun konstante deĵorantaj medicinistoj¹³, kiuj ne nur kuracas, sed ankaŭ instrukcias en laboro. Laboristinoj de aparte malsanigaj fakoj estas regule observataj de kuracistoj. Ekzistas speciala kuracisto observanta gravedajn virinojn. Dum unu jaro okazis 20.000 vizitoj de laboristinoj al specialaj kuracistoj. La rezultoj estas tuj konstateblaj. Naskiĝoj¹⁴ estas pli normalaj, abortoj¹⁵ malplioftiĝis. En 1932 okazis 786 abortoj, en 1933—532. Naskiĝoj en 1932—202, en 1933—360. Se laboristino estas malsana ekz. je tuberkulozo¹⁶ k tamen volas havi infanon, ŝi estas sendata al speciala kuracejo, kie estas solvata definitive la demando, ĉu ŝi nasku infanon aŭ ne.

Speciala medicinista komisiono zorgas pri ĝustatempa sendado de laboristinoj al specialaj sanigejoj kaj ripozdomoj. Ni vizitu sanigejon apud la uzino. La vartejoj estas ampleksaj k helaj. Sur la muroj estas la bildoj kun prepag-

ando de higieno. En kabinetoj de kuracistoj ĉio estas aranĝita laŭ plej moderna tekniko. Ni enrigardu en la fakon por infanoj. Tien patrinoj alportas siajn infanojn por regula medicina observado. Por infanoj pli aĝaj (de 4 ĝis 11-jaraj) estas organizita speciala medicina prisevado. La atendejo por infanoj estas aranĝita kiel bona infanĉambro kun infanmebloj, ludiloj ktp. La patrino ricevas de kuracisto ĉiujn instrukciojn pri infanvartado. Miloj da infanoj estas regule observataj de medicinistoj. Dum unu jaro en menciita sanigejo okazis ĉirkaŭ 40.000 da vizitoj de infanoj al kuracistoj. Cent kvardek kuracistoj de diversaj specialejoj priservas la sanigejon, kiu povas esti trafite nomata fabriko de sanigado.

Krome en la sama loko ekzistas kelkaj infanvartejoj, infanĝardenoj, fabriko-kuirejo por prisevado de bezonoj de tiu ĉi laboristurbeto.

Jen estas la libro kun deziresprimoj de patrinoj fordonantaj infanojn al la vartejo. Tie estas postuloj, deziresprimoj, rimarkoj, sed ĝenerale la patrino estas kontenta. Forirante por laboro ŝi estas tute trankvila: ŝia infano en konfidindaj manoj.¹⁷

Certe, oni ne opinii, ke ne ekzistas mankoj¹⁷ ke forestas neceso por plibonigoj, pliperfectigoj, plivastigoj. La vivo evoluas kaj ĉiam prezentas novajn postulojn. Necesas ekzemple

Kvindekjara jubileo de Rusia Teatra Asocio.

En la fino de 19^a jarcento, dum terura politika reakcio reganta estis fondita la Asocio, kies kvindekjara jubileo estis solene festita, 1-10an de marto de nuna jaro. Multaj moskvaj kluboj aranĝis dediĉitajn al la Asocio vesperojn, la 10^{an} de marto en Malgranda Teatro okazis jubilea kunsido kun brila koncerto. Multaj centoj da aktoroj venis saluti la Asocion laŭmerite, ĉar en la vivo de rusa geaktoro la Asocio ludis kaj ludas gravan rolon.

Antaŭ la revolucio ekzistis nenia diferenco inter aktoro kaj sendokumenta vagabondo: same senrajtaj, same mizeraj. Kontraŭ troa ekspluato de l' entreprenistoj, kontraŭ kompatinda salajro kaj nelimigita labortago ekbatalis la Asocio ekde unua agpaŝo.

Per profita al aktoro kontraktado kun entreprenistoj, per organizo de l' restadejo por maljunaj geaktoroj, per laŭlega subteno de aktorraj postuloj pri templimigita labortago kaj enda salajro la Asocio multe faciligis la vivon de rusa geaktoro.

Dum sindikatoj estis malpermesataj, la Asocio fakte plenumis iliajn taskojn. Post la Revolucio, post kiam la sindikatoj ekfunkciis, la Asocio okupis sin entute pri nura teatr-sciencia laboro; des pli, ke nova soveta soci-ordo naskis kaj kreskigas fortan, amasan, teatran movadon, kiu insiste postulas praktikan kaj teorion helpon de la spertaj artistoj-majstroj. Nun Sovetio havas funkciantajn 560 profesiajn teatrojn kaj 58 mil amatorajn teatr-rondetojn kun ĉirkaŭ 3 000,000 rondetanoj.

Por plenumi ĉiujn postulojn ĉe la Asocio funkcias nun multaj sekcioj: aktora, reĝisoro, teatr-arkitekta, teatr-teknika, biblioteko ktp.

Krom la scienca laboro la Asocio datars zorgi

plivastigi infanĝardenon plivastigi vartejojn ktp por pligrandigo de naskoj.

Plej grava fakto en medicina priservo estas ke soveta mediciono ne nur kuracas, sed ankaŭ profilaktas¹⁸. Tiu principo de medicina helpo akcelas al plisaniĝo de laborkondiĉoj k samtempe ankaŭ al konservado de la sano de laboristoj.

Ni skize priskribis la sistemon de medicinista prisevado en unu uzino kun multaj laboristinoj. Sed, certe, ne nur tiu uzino estas ekzemplo, sed iu ajn, de tio kion povas atingi laboristoj se al ili apartenas la tuta ŝtatpotenco.

[註] 1. 獲得物 2. 企業 3. 工廠 4. 保護 5. 使其適應 6. 播音台 7. 工人聚集的地方 8. 婦科醫生 9. 免費夜工 10. 健胎的 11. 托兒所 12. 值日醫生 13. 生產 14. 流產 15. 肺病 16. 在可靠的(人的)手裏 17. 缺點 18. 預防

plibonigon de artista vivo: ĝi posedas du somerajn ripozejojn (ĉe Volgo kaj Krimeo) kaj luksan restadejon por aktoroj-maljunuloj.

Ne estas priskribbla per mallonga artikolo laŝa kaj interesa agado, de la Asocio, tial ĉiuj scivolantaj pri ĝi bonvolu sin turni al

Moskvo. Tverskoj bulvar. 26
V. T. O.
al M. Popov.

M. Popov.

La Enigmo

—Kie estas riveroj k maro sen akvo?

—Sur la mapo.

Tiun interesan enigmon oni trovas en *Step by Step in Esperanto* de Montagu C. Butler. Se internaciajn politikajn aferojn oni rigardas grandaj enigmoj de la homaro, la afero pri internacia ne-agnosko al "Manĉukio" certe estus unu el tiuj enigmoj.

Lastatempe, studentoj de iu lernejo estrata de la urba konsilantaro en Ŝanhaja Internacia Koncesio rifuzis uzi la maparon *Wheaton's Modern Teaching Atlas*, kompilitan de anglo C. Midgley, en kiu troviĝas "Manĉukio" sur la mapo de Azio. La studentoj postulis ŝanĝon de libro, la lernejestararo do kolektis la librojn de la studentoj por ŝanĝi novan. Laŭ lasta informo, libroj estas redonitaj al studentoj kun la sola ŝanĝo ke, la literoj "kĉu" el la vorto Manĉukio estis forgratitaj per tranĉileto.

Tamen, ĉiuj konsciaj ĉinoj komprenas, ke tiu enigmo ne povas esti solvita simple sur mapo, sed sur la batalkampoj de naciliberiga milito!

(Ĉينو)

III-a Jaro, N-ro 7

TRA LA MONDO

Britio (英國)—En la urbo Stockton sur la rivero Tees (Tiz) troviĝas granda fabriko de Imperiaj Kemiaj Industrioj. Ĝi estas fabriko por fabriki la el-provado (試驗) de acidoj k venen-gasoj. Multaj tieaj laboristoj devas porti gas-maskojn dum la tuta deĵoro k eĉ la plej malgranda truo en la masko sekvigas gravan difekton al la pulmoj k eĉ morton pli teruran ol dum la milito. Guteto da kemiaĵo sur la brako faros ĝin sentila dum multaj semajnoj. Lastatempe iu laboristo falis en ŭjon k la kadavro tuj dis-solviĝis,..... nenio restis. Miloj da birdoj mortas ĉiusemajne per la venenaj haladzoj kiuj ŝvebas super la loko. Oni donas al la diversaj acidoj kaŝ-nomojn, ekz., la "Aso de Atuto" estas acido kiu povas tra-penetri betonon dikan je du metroj k poste veneni ĉion vivantan en la ĉirkaŭaĵo. Oni taksas, ke 108 milionoj da anglaj pundoj (英國金鎊) estas el-spezataj ĉiujare por tiuj k similaj mortigiloj. (El Britia Bulteno No. 2. 1935)

Bulgario (保加利亞)—Estis eksigita (開除) iu lernanto du sesa klaso de knaba gimnazio en Plovdiv. La instruisto rimarkis, ke tiu lernanto malbone faras la kruco-signon (對十字) dum preĝo antaŭ lecion-komenco. Oni ja devas scii, ke la gelernantoj en ĉiuj lernejoj de Bulgario estas dovigataj fari komunan preĝon en la klas-ĉambro antaŭ k post leciono. (El Plovdiva Bulteno No 4)

Estonio (愛沙尼亞)—Meze po-jare, oni ricevas 255 super-edukitojn (愛高等教育者) en Estonio. Unua impresio estas, ke tia cifero ne aspektas granda, ke la loĝantaro de tiu lando nombriga je 1,200,000 (nur tiom?—La red). Sed la aŭtoritataj pri popul-klerigado opinias, ke tiuj 255 estas ja tro multe k ke Estonio suferas je tro-ŝvelado sur la kampo de klerigo! Do iom

NI RECENZAS

EKZILLO

作者: Alekaj Rzewski ; 譯者: K. Domoslawski; 出版者: Laborista Librejo (Varsovio) ; 開本: 13 x 17 cm. ; 頁數: 57 ; 定價: Fr. fr. 150, aŭ 1 respondokupon.

本書是波蘭工人世界語者出版的「世界語工人文庫」的第一本,內容是一個波蘭工人領袖 Rzewski 的回憶錄,其中敘述到沙皇的暴虐及民衆的抗爭。但據本書的序言,這個「領袖」,在畢蘇斯基的統治下,已被選為Lodz的市長三年了。

INFANOJ SUR TUTMONDO (No. 4)

—Internacia Revuo por Esp-Infanoj—

給孩子們讀的世界語兩月刊,從本期起已改鉛印,用紅綠兩色印刷,異常美麗。本期內容有「打倒戰爭」,「十二月」,「我一天的生活」(一個安南農家的小孩子的自述),「美洲的女孩子」(也是講一個農村的女孩子的),「莫斯科地下鐵道」,「笑話」,「算術問題」,「通信欄」.....,讀來是極感興趣的。本期共十二面,銅鐸版倒有十塊之多,大部份都是木刻。編者準備來個圖畫競賽,在徵求小朋友參加。在我看來,給孩子們讀似乎太深了一點,對於國內初學者,倒是極有趣的讀物。定價全年六期7 fr. fr. (法國法郎)或國際複信券五枚。通信處(定報或投稿): K-do H. Bourguignon, Besse-sur-Issole (Var), France (Francio).

post iom oni pli-altigis la lerno-pagon (學費). Antaŭ 10 jaroj, la pago estis 50 Estonaj Kronoj (錢幣名) po-jare, nun 120! Sekve, la nombro de studentoj en Tartu-a universitato falas. En 1928-a jaro 4714 studentoj, en 1933: 2842!

Rumanio (羅馬尼亞)—Aperis nova leĝo de la Rumana Oficejo por Junular-eduko, kiu zorgas pri fizika, religia k patriota eduko de la gejunularo ekster la lernejo. Tiu leĝo devigos la gejunulojn (sendi ference de sekso) inter 7 k 13 aĝ-jaroj parto-preni la ŝtatan edukon. Tio signifas, ke la koncernaj geknaboj estos devigataj aŭ aliĝi al la skoltaj aŭ alia "sport"-asocio aŭ fine al la nove kreita asocio "Gardistoj de la Lando", kiu ricevos duon-militan organizecon k la geanoj (男女會員) havos la nomon de "gardistoj". La gardistoj havos specialan uniformon, kiun ili portos ĉiutage. La lernantoj, kiuj ne konformigos sin al ĉi-supra leĝo estos eksigataj el la lernejo k ne plu povos ĝin viziti. Oni aŭkaŭ ne povos dungi gejunulojn en la komerco k industrio; se ili ne konformigos al tiu leĝo. (El Torĉo de Edukistoj)

Svedio (瑞典)—En Svedio kostas unu kilogramo da butero 2.70 Svedajn Kronojn

Rosenfeld Anauvidas la Detronigon de Hitler.

Doktoro Kurt Rosenfeld la antaŭa ministro de justeco de Prusio prelegis antaŭ la aŭdantaro, konsistanta el kvardek civitaj kaj religiaj organizaĵoj ĉe l' templo Beth-El, en urbo Detroit, Usono, dimanĉe 6-1-1935.

Deklarante ke la teruraj kondiĉoj reganta en Germanio sub la reĝimo de Hitler daŭras ĝis la libere pensantaj homoj elfaros unuecfreonton sufiĉe fortan por detronigi lin, li admonis ĉiun homon, kiu kontraŭas al persekutoj kaj liu malamas la limigojn al personaj liberecoj fordoni unu minuton potage al pens-koncentrigado kontraŭ la Naci. (國社黨)

De l' tago de l' Reichtaga (德國國會) brulado, kion krimfaris la Naci mem kaj ne la komunistoj, la registaro estis kontraŭ ĉiu, kiu ne apartenis al Naci partio. Multajn el miaj amikoj la Naci morturmentis en la koncentrejoj, kaj neniu torturando estis tro severa por la kontraŭuloj de l' Hitlera reĝimo.

"Nia unua granda eraro en Germanio", diris li, aludinte al la partioj kontraŭstarantaj al Hitler, "estis nia ekkredo ke faŝismo ne povus ekzisti en Germanio. Ni tamen lernis tro malfrue ke ĉie, kie ekonomia krizo kaŭzas vastan senlaborecon antaŭ faŝismo povas ekzisti."

Kiel ajn, estas ĝuste la samaj homoj, kiuj voĉdonis al Hitler dum la lasta balotado, kiuj nun formas la kernojn de kontraŭ-Naci-a partio, ĉar ne unu el la promesoj, farita de Hitler estas plenumita.

La kamparanaro seniluziigis, la meza klaso seniluziigis, kaj kapitalista klaso seniluziigis, kio rezultigas grandan malkontenton. Iom post iom tiu ĉi malkontento kaŭzas la kunaliĝon de ĉiuj homoj, kiuj volas ĝui la personajn liberecojn kaj eventuale rezultas en supernombriĝon super Hitleranoj.

Tiu ĉi supre cititan novaĵon publikigis angla-lingva, burĝa ĉiutaga ĵurnalo Detroit Free Press, 8an de Januaro, 1935.

Esperantigis Kamparhomo, usono.

(錢幣名). Sed kiam oni eksportas ĝin al Anglio, la Anglaj kapitalistoj nur bezonas pagi 0.90 por sama kvanto. Do, la Svedaj amasoj devas pagi trioblan sumon kompare kun la Anglaj grandkome roistoj. (El SELA-Aktivistoj).

El Scienco—Post 10 jaroj ĉiuj vestaĵoj estos fabrikataj el arte-farita (人造的) materialo, opinias Usonaj Tekasaj-vendistoj.

Amplifikatoro por sono—kvazaŭ sama "mikroskopo"— estas inventita de d-ro E.E. Free el Novjorko (紐約). Ĝi igas sonojn 10,000,000,000,000 da fojoj (倍) pli laŭtaj.

Vapor-maŝino sen fajro, sen fum-tubo, ktp., estas posedata de la Usona militŝipa fako. Ĝi funkcias per vaporo ricevata el centra hejt-ejo, alkondukata tra tuboj.

Usona gazeto informis, ke Sovetiaj kotonkampo estis nigrigataj per karbon-polvo k produktis pli multe da koton pro la tiel pli grandigata utiligo de la suno-varmo.

Arte-farita kaŭĉuko estas nun fabrik-ebla dank' al la laboro de d-ro Julius A. Nieuwand, k.a. Ĝi estas nun iom pli kosta ol la natura kaŭĉuko; pro tio ĝi ne estas nun komerce sukcesa. Sed la ebleco fabrik' ĝin malhelpas alitig' de kaŭĉuk-preztoj. (El Sciencia Gazeto N-ro 20)

NIA VORTARO

Table with 2 columns: Term and Definition. Includes words like al-nomo, krom-nomo, tortur-kamero, ŝoseo, kvaranten-ejo, akciz-isto, meĉo, mal-kaŝ-ita ŝper-mono, lern-atingo, po-peas laboro, kul-vualo, moskit-vualo, moskit-ŝirm-ilo, barikada batalo, strata batalo, fonto de krud-aĵo, freŝ-memora ĉarlatana frazo, ĉarlatano, ŝtata tut-eco, rul-bloko, brovoj kŭn-volv-igi, inter-trakti, komerca ĉambro, neta profito, mal-neto, kliŝ-aĵo, el-star (ant), patroli, investi, invundi, vort-provizio.

Novvortoj

Table with 2 columns: Term and Definition. Includes terms like Versaja Kontrakto, Malgranda Alianco, Balkana Alianco, kontrakt-romp-into, re-arm-ad-o, re-star-igo de dev-ig-a milit-servo, Blanka Libro (de Anglio), sekreta diplomatio, Stresa Konferenco, produkt-indicio, kapital-eksperto, valor-papero, prez-falo, ĉiujn ricevitajn librojn.

世界語協會, 月份, 特價書, 會員特價書, 綜合書社同意, 下列三書為本會員特價書: 字典, 二元八角, 兩小說, 一角五分, antas la Am-Peĉjo (小貝得), 世界語協會會員, 在本年七八月, 向中國世界語, 每人一本為限, 十種已於本年, 併此附告。 世界語書店, 基本英語的, 收音, 0.20, 0.25, (甲種) 0.10, (乙種) 0.20, 0.10, 英語 0.02, 世界語雜誌, 出二期 0.05, 三四號) 0.10, into(三 0.15, 五六各期尚有第一期) 0.05, lukistoj, 第十期, 今年期) 0.05, ro二三四 0.05, 中國世界語書店, 品, 留聲機片, 定價六元, 發音, 短句讀, 加寄費, 世界語書店, 經售

主動的分詞

荻原譯

——「世界語的分詞」之——

這是荻原同志寄來的「世界語的分詞」(譯稿,原文載在今年「瑞典工人世界語者」(Svenska Arbetar Esperantisterna)各期,原作者為 Herr. Seppik.本稿是荻原同志根據該文的抄譯。該文論分詞用法頗詳,對於我們中國人尤為有益。現在我們選錄到荻原同志譯稿的第一部份「主動的分詞」,第二部份接到後當陸續刊出。

1. 分詞名詞

這樣的說法: iu, kiu dormas 的確太長了。因此我們簡單說成 dormanto。同理, manganto = iu, kiu manĝas; promenanto = iu, kiu promenas; skribanto = iu kiu skribas; parolanto = iu, kiu parolas 等等。

Dormanto 是躺在床上,用鼻子奏音樂(這就是說:發聲 ronkas)的人。manganto 是剛坐在桌子旁邊,努力把好吃的東西放進嘴裏的人。Promenanto 在公園裏或在街上緩緩走着的人。

上面這些分詞的語尾都是 -ant- (dorm-ant-), 我們立刻可以認出動詞現在時的記號 (a: dormas, skribas)。因之 dormanto 等等,是指「現在時」的。

因為還有過去時和未來時,所以分詞自然也有適當的表示。換一換就行了,即把剛才說過的 -a- 換成 -i- (dormis, skribis) 或 -o- (dormos, skribos)。

所以: dorm-i-nto (iu, kiu dormis) 是指一個剛才睡覺過,現已經醒的人。manĝ-i-nto 是指現在已經吃得飽飽,而 promen-i-nto 是指現在又倦又餓的人哩。Parol-i-nto 是已經講完他的話,現在正留心聽着別人的 parolantojn 的人呢。

Dormonto (iu, kiu dormos) 是一個打着呵欠,預備上床睡覺的漢子。Vojaĝonto 正預備行裝,計劃路程,籌措費用的人。mortonto 是病入膏肓,時刻要死,並且寫着遺囑的人。而 mortanto 正在喘着氣 (agonias), mortinto 却是冰冷的東西,也許已睡在墓中也說不定。

【注意】(1) 假定式的分詞 (kondiĉaj p.) 不存在的,雖然它們在理也說得過去。所以要避免這樣的格式,例如 dormunto (iu, kiu dormus)。

(2) 因為 sidanto, amanto 等本身自己表示出是人 (persono), 人物化的接尾語 -ulo 加上去就多餘了。所以不要說 sidantuulo, lernantuulino, 等,而應該說: sidanto, lernantino。

(3) venanto, irinto, pasinto (iu kiu pasis) estanto (iu kiu estas) 和 estonto (iu, kiu estos) 乃表示人物,並不表示(像有人幾次用錯的)時間。表示時間,應該是: pasinta, estanta, estonta (venonta) tempo, 或短一點的: pasinteco, estonteco。

(4) tradukanto 和 tradukisto 的分別 (skribanto 和 skribisto, vendanto 和 vendisto 均同理): 頭一個 (tradukanto) 是「正在」翻譯的人,而 tradukisto 却是以翻譯為職業的,並無時間性。同樣, skribanto 和 skribisto, verkanto 和 verkisto 均有很大的分別。所以說 la verkisto de la libro 是不對的,因為這句話表示說的人是寫這一本書為職業,永遠不停地作這一本書的。我們該說: la verkinto de la libro (因為 libro 已經出版了)。

(5) 因為 lernanto, petinto 等已經是名詞,它們不能有動詞的補尾語,例如目的格。所以不要說 lernanto Esperanton, petinto monon; 應該說: lernanto de Esperanto, petinto pri mono. 等。

2. 分詞形容詞

只要把名詞的語尾 o 換成形容詞語尾 a, 就得到形容詞的分詞了。它們跟普通的形容詞完全相等, (bela, simpla, eleganta 等) 例如: dormanta hundo = hundo, kiu dormas; mortintaj katoj = katoj, kiuj mortis; venonta tempo = tempo, kiu venos. 等。

3. 混成時(或稱複雜時)

a. -inta
La kato estas mortinta (kia? -mortinta.) 這句跟 La kato estas malsana (kia? -malsana) 在構造上完全相同。因之, mortinta 這個字表示貓的質 (kvalito) 和狀態 (stato), 而在 la kato mortis 這一句中, mortis 這字表示貓的動作 (ago)。從這裏便可以知動詞的簡單時和混成時的主要分別在什麼地方了!

此外,要注意簡單的動詞(如 venis, mangiis 等)有着時間性 (ideo pri tempo), (例如 la kato mortis hieraŭ; antaŭ unu horo; ĵus), 而混成時 (如 estas mortinta) 只是事實的指定,並不限定事情發生的時間。不能這樣說: antaŭ unu horo la kato estas mortinta, 因為 antaŭ unu horo (一個鐘頭以前) 明白地暗示這是過去了,所以不該用 estas mortinta, 該說 estis mortinta, 即: antaŭ unu horo la kato, estis mortinta. 可是這話跟 antaŭ unu horo la kato mortis (= la morto venis antaŭ unu horo) 完全不同意義! 它不指出貓的生命中重要的災禍的變更在「什麼時候」發生,它只斷定一個鐘頭之前,那隻貓已經不再活了 (plu ne vivis)。

那麼, la kato estas mortinta 又有什麼意義呢? 目前 (nun), 我們談及這種事情的時候,「它不再活着 (plu ne vivas), 而且變成 senvarma, senviva 的貓了。La kato estos mortinta 即是說現在 (nun) la kato 還活着,但說它將來有一個時候會失去生命的。

【注意】形容詞分詞應與主語同數: la pomo estas falinta (單), ia pomoj estas falintaj (複)。
Mi estas skribinta. Ni estas skribintaj.
(-inta 的例請讀者自己譯成本國語:)

Nia onklo estas tre malsana kaj la kuraisto estas jam perdinta ĉian esperon pri ŝia resaniĝo. Ankaŭ ŝi ne estas mortinta, kvankam jam hieraŭ vespere ni timis, ke eble matene ŝi estos mortinta. Oni diras, ke jam antaŭ kelkaj semajnoj ŝi estis farinta sian testamenton, ĉar ŝi estis aludinta tion al mia patrino。

b. -anta
Mi manĝas 和 Mi estas manganta 這兩句話的分別,就是: 頭一句 (mi manĝas) 表示動作,而第二句 (mi estas manganta) 表示狀態 (stato)。Kia mi estas? (我是怎樣的?) Manganta. 同時,第二句規定時間,有 ĝuste nun 的意味。

同理, mangiis 和 estis manganta; mangos 和 Estos manganta 都有區別。

(anta 的例)

Mi estis ĝuste man'anta, kiam venis mia bona amiko. "Ho, vi ĉiam estas manganta, kiam mi vizitas vin!" li diris ĝerce. "Sed la venontan fojon mi venos je alia tempo, kaj tiam vi cert- ne estos manĝanta. Pardonu do, ke mi malhelpas vian tagmanĝon!"

c. -onta

自然, li fumos 和 li estas fumonta 不會相等。li fumos 可以關聯到 post kvin minutoj, post unu horo, morgaŭ, post du monatoj, la venontan ĵaron 等等,但 li estas fumonta 却暗示 tuj (立刻) 的意味。Tuj li fumos, ĉar li jam preparas sin por tio. (他快要吸煙了,因為他已經預備着。)這裏的分詞也準確規定什麼是這分詞的全部目的。Estis fumonta (hieraŭ) 及 estos fumonta (morgaŭ)。

(例) Tiu domoĉo, kiun vi tie vidas kaj kiu estas tute disfalonta, estis en la sama stato jam tridek jarojn. Jam tiam ĝi estis disfalonta, kiam mi estis malgranda knabo, kaj oble ĝi estos en la sama stato ankaŭ post 20 jaroj, kaj eĉ tiam ankoraŭ estos disfalonta, sed ne disfalinta。

4. 總結

如: Mi trinkas kafon ĉiutage precize je la 6-a posttagmezo. (我每天準下午六時飲咖啡)

則: 每天 { 下午五時 } trinkonta 'a kafon
          { 下午六時 } mi estas trinkanta ..
          { 下午七時 } trinkinta ..
昨天 { 下午五時 } mi estis trinkonta ..
          { 下午六時 } trinkanta ..
          { 下午七時 } trinkinta ..
明天 { 下午五時 } trinkonta ..
          { 下午六時 } mi estos trinkanta ..
          { 下午七時 } trinkinta ..

但通常不可多用這些混成時,因為太長太笨重,日常生活中,多數可以用簡單時表現的。在文學中也要盡可能地避免,儘可能地用簡單時,雖然有時因此影響到明確性。所以,不必說 estis trinkanta 只說 trinkis; 不必說, estas trinkanta, 但說 trinkas ... 亦可加用明確的副詞,如 Jam, ĝuste, tuj, preskaŭ 等。

5. 語句的縮短。

絕對相反的是分詞在縮短句的場合時。那時它們非常值得用,甚至比簡單時 (simplaj formoj) 還來得上算。

例如: La knabo, kiu tie staras, ploras = la knabo, staranta tie, ploras. (站在那兒的孩子哭了。)

La viro, kiu hieraŭ alvenis, estas mia frato = la viro, alveninta hieraŭ, estas mia frato. (昨天來的男人是我的兄弟。)

vilaĝoj malsatas

語書店
事

書目已將
新書增加
及着手編印
將書價酌
於七底八
現已內定
起實行，
二分，在
行，諸同志
請參照舊
新定價目
。

語書店

論
有
小字典
宣傳世界
各種
本尚無

每册五分
每册一角
每册一角
均售一角
二十種
一個月

平坊
語書店

適用
箋封
合實用
利宣傳

價一角半
三分
獨家經營

KANTO DE JUNULARO

- 2) Kun ĉiu frapo de la martelo
Disfalas prem', forĝas ni
Kaj sur kamparoj de la tero
Popol' premata levas, levas, levas sin.
- 3) Forĝistoj ni de 1' novsocio,
Plej bonon nur deziras ni,
Ne vana estos peno nia,
Do per martelo frapu, frapu, frapu ni!

La aŭtomobilo, kiu veturas al Stockholm, staras ankoraŭ en la garaĝo = la aŭtomobilo, veturanta al Stockholm, staras ankoraŭ en la garaĝo. (要去的汽車還停在車房裏)

Ĉu vi vidis la motorbikiklon, kiu pasis tie ĉi antaŭ unu horo? = Ĉu vi vidis la motorbikiklon, pasintan tie ĉi antaŭ unu horo! (你看見一點鐘前經過這兒的機器腳踏車麼?)

Oni devas savi homon, kiu dronas = oni devas savi dronantan homon. (人們應該救溺在【水中】的人。)

Jen estas la viro kiu min helpas = jen estas la viro, helponta min. (這是將來幫助我的人。)

但須注意，如 jen estas la viro, kiun mi helpas (kiun 是目的格)這種句子却不能縮短，須仍照原狀。

6. 分詞副詞

有語尾 -e 的分詞副詞也同樣值得用，因為它們優雅地縮短了語句，而使語句特別可愛。

a. -ante

用 dum mi dormis mi sonĝis (或: dum la dorm (ad)o mi sonĝis) 這樣累的句子，不如就用縮短的 dormante mi sonĝis. -ante 這語尾含有 dum 的意義，而且指出這些動作是(這裏是 dormado 和 sonĝado)「同時發生」的。

例如: Kisante ŝi fermis la okulojn. (吻着，她閉上了眼睛)。

Komencante la lernadon mia frato estis nur sesjara. (開始學習時，我的兄弟不過是六歲。)

Sidante en kafejo ili ludis ŝakon. (坐在咖啡店裏，他們下棋。)

Kantante marŝas la soldatoj. (兵士們唱着歌行進)

La ĉeva'oj dormas starante. (馬兒站着睡覺。)

Batalante la laboristaro atingos sian celon. (勞動者奮鬥爭着達到他們的目的)

【注意】(1) -e 這種格式，如其他副詞一樣，是無人稱的 (senpersona) 的。所以永不要用: mi starante。

(2) 用分詞時，須注意所用的動詞是關聯於同一個人身的。所以在 li venis kiam ni

dormis 這句子，兩個動詞關聯兩個不同的人物，是不能縮短的。所以不能寫作: li venis mi skribante!

b. -inte

Post kiam Karlo elitiĝis, li tuj eklaboris 可以縮成: Ellitiĝinte Karlo tuj eklaboris. 後者顯然比前者優美得多。

inte 意即 post kiam...is, 在含有分詞的動作發生得比其他的動作早時，可以用: 如上例，Karlo 最先是 elitiĝis, 其後才 eklaboris. 所以用: Ellitiĝinte...那麼, Laborinte Karlo enlitiĝis 有什麼意思呢? 那就是他先 laboris, 後來才 enlitiĝis.

例如: Ricevinte de la patro kvin oerojn Pelle iris en vendejon por aĉeti ĉokoladon. (從從父親那兒得到五個奧哀爾【貨幣名】後，彼爾就去店裏買巧克力糖。)

Biciklante dum du horoj ili ripozis kaj trinkis kafon. (乘了兩點鐘腳踏車之後，他們休息了，而且喝了咖啡)

Lerninte siajn taskojn la infanoj ekludis. (孩子們學完了課後就開始玩耍了。)

Veninte hejmen li trovis sian edzinon morte malsana. (回家之後他發見他的妻子病得要死。)

c. -onte

Manĝonte la patro trinkis glaseton da brando, 意即: antaŭ ol manĝi (antaŭ la manĝ(ad)o) la patro trinkis glaseton da brando. 這就是，第一，他 trinkis, 後來才 manĝis, 因此跟 inte 完全相反，因此上句可改成: trinkinte glaseton da brando la patro ekmanĝis (意思還是: 父親在飯前飲一小杯白蘭地酒)

例如: Enlitiĝinte li lernis dum iom da tempo Esperanton. (入睡前他學習一會兒世界語) Mortonte la riĉulino testamentis sian tutan havaĵon al sia filino. (那有錢女人在死前遺囑把他全部財產傳給女兒。)

Vojaĝonte li aĉetis grandn valizon. (他在旅行之前買了一個大行囊)

Enironte li frapis sur la pardon. (他在進來之前敲門)

Laboronte li surmetis siajn laborvestojn. (他在工作前穿上他的工人服)

車和船

Seight

- 1. Veturilo 照字面解是用以運送的東西 (ilo por transportado). 但通常指車而言。
- 2. kaleŝo 四輪有蓬的給人坐的車。鐘記: 四輪馬車。
- 3. ĉaro. 古代的兩輪車，用來就走 (kuruludo) 或打仗的，在 ĉaro 裏面的人不是坐的，是站着的。這是一種解法。又可作運貨車解 (ŝargveturilo)。又莊嚴儀式用的車子，也叫 ĉaro。
- 4. aŭtomobilo 是汽車。aŭtobuso 作公共汽車解。
- 5. biciklo 二輪腳踏車。Motor-biciklo 機器腳踏車。
- 6. vagonaro 是一列不曾開動沒有機關車 (lokomotivo) 拖引着的火車，trajno 却是開動了的或用某種機械力能開動的一列車。但通常無甚分別。

x x x

- 1. ŝipo 在水上行走的各種船。(velŝipo 帆船, komercŝipo 商船, milit-ŝipo 戰艦, kiras-ŝipo 鐵甲艦)
- 2. Vapor-ŝipo 指普通蒸汽發動的汽船。
- 3. barko 三桅帆船, 小帆船。fiŝ-larko 漁船。
- 4. bloso 筏, (木筏)。boato 為小艇。
- 5. batal-ŝipo = mitit ŝipo.
- 6. jaĥato 是嬌小精緻的用來游玩的小船。
- 7. pruo 船頭, poŝpo 船尾。

中國郵局日前公佈: 從六月一日起, 國外郵費減為每封二角 (原為二角五分), 國外明信片郵費減為每張一角二分 (原為角半), 新聞紙每重五十公分減為四分 (原為五分)。——通信顧問部

Ĉielaj¹ Amikoj

Pi² rabenc³ venis post la morto en la ĉielon⁴. Li proksimiĝis⁵ al la ĉefulo⁶ kaj demandis lin ruz⁷:

- Sinjoro Dio, kio estas mil jaroj por vi⁸!
- Mil jaroj estas por mi unu minuto.
- Kaj diru, kio estas unu miliono da funtoj⁹ por vi?
- Unu miliono da funtoj estas por mi unu penco¹⁰.
- Bone, Sinjoro Dio, donu al mi unu pencon.
- Atendu unu minuton.

(註: 1天上; 2變滅的; 3猶太教師; 4動向格, 故加N; proksim+ig+is=走近; 6 ĉef+ul+o首領, 這裏指上帝; 7狡猾地; 8 por vi=對於你, 例如: Tro malvarma klimato estas malbona por fizuloj (肺病患者)=太冷的人氣對於生肺病的人是不好的; 9磅, 這裏作磅解, 亦有人用 pundo的; 10辨士, 英國幣名, 等於二百四十分之一磅。

譯: 有一個變滅的教師死了之後走進了天堂。他走近到天主身邊而狡猾地問他:

- 上帝老爺, 對於你一千年是多少呢?
- 千年對於我只是一分鐘。
- 那麼請教一百萬磅在你多少呢?
- 一百萬磅在我不過一辨士。
- 好吧, 那麼上帝老爺, 請給我一辨士吧。
- 請等一分鐘。

(G. Ĉerniĵa)

片言只語

這一次的材料是從 Literatura Mondo 出版的 Turstrato 4 (作者 H. Weinhengst) 中摘出的...

- ▲ Kiel roman-verkisto (長篇小說作家) li nun debutas. 初次出現 (sin prezenti unuafioj antaŭ la publiko) 之意。novelo 是短篇小說。
▲ Depost la reciproka am-konfeso (愛的自白) li ... vivadis kvazaŭ en sono kaj la malbela ĉiu-tago ŝajnis apenaŭ tuŝi lin. 這裏的 ĉiutago, 是「現實」之意, 是和上文的「夢境」(sono) 對待而說的。
▲ Anna kun kolera mieno ordigis la kuirejon fanante per la vazaro super-necese laŭtan bruon. 用碗盆等做出必要以上的響聲來。
▲ flaviginte alumeton ŝi vidis ke... 擦亮一枝火柴
▲ Tamen Karlo pli kuris ol iris ĝis li fine etaris antaŭ la domo de la firma. 與其說是走 (iri), 不如說是跑 (kuri)。
▲ Mort-premo de infano per aŭtomobilo, 小孩被汽車碾死。
▲ observante la patronin dum momento per siaj larmo-vual-it-oj okuloj 充滿着眼淚的眼睛之意。
▲ Li estis elegante vestita viro, ĉirkaŭ tridek-kvar-jara, je kap-atenco pli granda ol Marta. 比 M. 高一頭。
▲ La kruela sorto devigis lin trinki ankoraŭ pli el la pokalo da sufero. 殘酷的命運逼得他再飲苦杯, 再得吃些苦之意。
▲ Mi ne volas esti ŝarĝo por vi. 我不願做你們的「累贅」。
▲ Li firme decidis ne plu fari ĝin, okazu kio ajn. 無論發生什麼事情。
▲ Post ĉiu tia renkonto Karlo pasigis malbonan

NI RESPONDAS

- ▲ 河北黨縣 Ĉun-gan 同志: nacio 應作「民族」解, lando 應作「國土」解, 前者指人民, 後者指土地。在漢文中大家亂用, 已成習慣, 我人作文翻譯時要細察漢字的涵義, 這才不致弄錯。譬如「國難」, 似應作 nacia krizo (民族的危機), 「國恥」似應作 nacia malĝoro 而「國內的」則作 on-landa (因此係指地域而說), 「國民小學」應作 popol-lernejo 「國有的」則應 ŝtata. naciismo 應解作「民族主義」, 中國話中的「國家主義」, 也只有譯作 nacismo。但如指侵略他國擴張本國領土的政策, 那麼倒和 ŝovinismo 相近的了。
▲ 湖南湘鄉趙銳同志: 裝釘成書, 如你所說, 固有好處。但亦有壞處。現下本刊每面可排四千二百字, 如改小版面一半, 每面只能排一千七百字, 即減少八百字矣。如照舊意改為三十二開, 本刊每期將減少一萬字! 這是所以維持原狀的理由。
▲ 北平 K. J. Jeho 同志: 你要找日本同志通信, 可直接去信: 日本, 神戶市, 灘區, 天城通, 八丁目一四二, Marŝu 社, 一定能為你介紹的。
▲ Mizuf 同志: 來稿都收到。尊稿中 verdaĵo 一字原文何字, 便請示知。你的兩個希望, 尤其是第一個, 據我看目前是做不到的。
▲ 王仁同志: 稿接, 請多寫點來, 如何? 別忘記在專門名詞後邊加註漢字。
▲ 鴻圖同志: 來稿都收到。請源源寄稿。
▲ 太原醒亞同志: 木刻收到, 但不能製版。

- n. lito. 夜里很不好過的意思。
▲ Tiu-jare frue ek-printempis, (春天來了) la burĝonoj sur arboj kaj arbetoj jam tendencis krevi. 已有裂開之勢。
▲ Sinjoro kun energiaj trajtoj kaj penetremaj okuloj akceptis ilin kaj invitis per man-pesto, ke ili sidigu. 把手一擺, 請他們坐下。
▲ Bedaŭrinde ne ekzistas jura bazo por ne doni al vi pasportojn. 法律根據。
▲ Ŝi sentis sin kun-kulpa pri la afero. 她覺得對此事自己也該負責(也有錯處)。
▲ Eta malvarmo en la lasta pluvo-tago ŝetis sin kun febro en la lito. 使她倒在床上發燒。
▲ Ĉu vi transdonis miajn saluton kaj dankon al Marta pro la afablo, ne ŝia-kulpe vana klopodo havigi al mi laboron? 爲了給我我工作的無效 (這不是她的不好) 的奔走。
▲ La operacio (手術) bone pasis. Sed via patrino havas gravan kor-difekton; tio iomete komplikas la aferon. 手術的經過良好。可是令堂堂太太的心臟病可不輕, 因此這個事有點兒複雜了。

一個「警告」

通信顧問部:

我眼睜睜地看見少數世界語者在通信欄上大登特登通信廣告, 但是寫信去時, 却遲遲也不放一個: 不惟不答覆, 反而擱置了起來。看有利可圖的, 便隨隨便便答覆幾封, 收收古董, 換換畫片。這完全失去了世界語者的真面目, 無異是世界運動中的寄生蟲, 我們應該徹底清算他們。通信顧問部負有指導通信的責任, 首先應該發出警告: 如果還是任性所爲, 那麼就把這些人的名字公佈出來, 叫同志們不要理睬他。同時還希望吃了虧的同志, 不要灰心, 世界語者那樣多, 中間難免有壞的。以我自己來說吧, 我對於世界語通信非常地有興趣, 但也相當碰了一些釘子, 終於達到了自己的通信目的。我自從在外國的雜誌上發表了徵求通信的廣告以來, 國外的信件源源而來, 真是忙得不亦樂乎, 應付不了。尤其是像我那樣的窮小子, 受着經濟的束縛, 更是爲難。但是我從沒有擱置過誰的一封信, 無論如何, 縱使自己不願答覆, 總要轉給別朋友, 並在朋友的答覆信中申明自己的不得已的情形, 沒有叫他們失望過。因爲我已經吃過沒有覆信的虧了, 不忍也叫別人吃我的虧, 比起那些寄生蟲的世界語者來, 自己覺得毫無愧色。但是我想, 現在一定還有很多同志吃着這樣的虧, 我很願意在這裏盡一份子的責任; 如果有願意和外國同志通信的, 爲避免碰釘子, 可以通知我一聲, 只要附回信的郵票, 我可以轉交一些通信處給他們, 絕不使他們失望。

同時, 在這封信裏, 我把 Aleksandre Gerasimichev 同志的來信寄給你們, 如果你們覺得有發表的價值, 就請發表吧, 有願意和他交換書報的, 我也可以介紹。否則, 不發表也好, 但請你們無論如何都要寄還我。此請選安。

五月廿日 李友之

(李同志的通信處: 雲南, 昆明市, 大富春街, 福星巷四號, 何幼才先生轉。)

友之同志: 正如來信所說, 無疑在世界語者中存在着 neserioza 的人, 登了廣告不覆信。因此我們同意你的辦法, 在這裏把你的來信公佈, 作爲一種警告。凡在本刊上登出通信廣告, 去信不見答覆的, 可向本報告發, 好讓我們或者去信警告, 或者在本刊公佈。A. G. 的信極有趣, 我們準備在下期裏刊出, 謝謝你! (顧問部)

- ▲ Ĉu li eble ĝuste nun ie sidas kun pro malsato krianaj intencoj? 飢腸轆轆。
▲ Malsato rodas en liaj intestoj, 飢餓在他的肚子(腸)里咬。
▲ Ŝi re-rokis al si (叫回來了, 回想起) la gajan tempon de sia infana-ago sen-zorga. 無憂無慮的(童年時代)
▲ Karlo estis mult-rilate preferinda ol Arturo, malgraŭ ke tiu (= Arturo) havas postenon (職位) kaj pli da vis-prudento. 更多的生活的智慧(找飯吃的才能)。
▲ Per firma preno ŝi deŝiris la gum-tubeton de la gas-aparato kaj metis la liberan finon en sian buŝon. 把(煤氣爐的橡皮管的)自由流通的那一端放在嘴里 (這裏是寫女主人企圖自殺的場面)。
▲ Sur ŝiaj vangoj floris la rozetoj de la tuberkuloz; kaŭzante kontraston kun la paleco de aliaj vizagpartoj. 她的臉頰上開着的肺結核的玫瑰花, 肺病患者臨死時的「回光返照」。
▲ arco da apenaŭ kvardek centimetroj en kvadrato, 四十生的平方面積。

編後漫語

▲ 長沙出版 La Ĝermo 的消息, 很使我們高興, 但願這個 ĝermo 生長起來!

▲ 本期「文學版」發表了秋田雨齋的「雙愛麗先河」。(說起愛麗先河, 大概是誰都知道的。幾年前曾一度傳過他逝世的消息, 其實是不確的。我們最近已找到了他的通信處。)
「文學版」我們希望讀者大膽寫點想寫劇作來, 不一定小說, 雜感等之類也行的。「文學版」要成爲大家練習作文的園地, 不是所謂作家的象牙塔。「文學版」稿子存貨不多, 請多惠稿。

▲ 「言語科學」給擠掉了幾期, 最近決定恢復 (雖不是每期有), 請多寄稿。

▲ 用世界語寫的國內簡短消息, 最近投來好幾篇, 都很好。但是有的朋友忘掉在地名人名及較特別的名詞旁加註漢字, 我們希望, 以後不要忘了。

▲ 上期里我提到過師復, 這次我在 SAT 出版的 Gvidilo tra la e.o.-movado 第二十四面找到這樣的一節, 抄錄如下:

En Ĉinio anarkistaj k-doj aktive laboris por espo. K-d Sifo eldonis tie, dum la jaroj 1914-1916, kvankam neregule, gazeton La Voko de la popolo en kiu estis 4 piĝoj esp-lingvaj. En 1913 aperis dum kelka tempo grandformata gazeto Ĥina Socialisto kiu ankaŭ estis parte en esp-o redaktita.

如有人找得到 1931 年 Nova Epoko n-roj 4-9, 大概還有比較詳細的消息。

▲ IPE 今年第二次大會 (Kongreso) 在比利時的 Antwerpen 舉行, 日期是八月十日至十五日。八月九日兩天, 並舉行「國際世界語展覽會」。通信處是: Kongresa Komitato Fr. van Dooren, Jordaanstrato 86, Antwerpen Belgio. 對於各地同志及本刊讀者, 我們除盼望他們多寄書報以供展覽外, 也希望大家 (一) 多多寫信 (salut-letoro) 去, (二) 爲大會募捐 (交 LM 匯去亦可), 來表示我們和國際的 solidareco。時期已迫, 寄信稍遲都從速。

ETAJ INFORMOJ

Oni nombras 348,875,963 analfabetojn el la tuta loĝantaro 436,094,953 (laŭ oficiala statistiko)! La kialoj estas klaraj: Unue, ĉinaj laboristoj kaj kamparanoj baraktante en mizerego por ĉiutaga pano ne havas okazon lerni. Due, la ĉina lingvo estas tiel malfacila por ĝia ideografia skrib sistemo, ke ĝi taŭgas nur por riĉuloj, kiuj havas libertempon kaj monon por ĝin ellerni.

Ĝus aperis Latinigo de Ĉina Skribo, Teorio, Principoj kaj Projekto, la unua libro pri tiu temo eldonita en Ĉinio. La libro konsistas el 77 paĝoj, ĝia prezo estas 25 cendoj.